

Duhovno prelo

OBOGAĆUJUĆI I OPREMAJUĆI DUHOM ISPUNJENE SLUŽBENIKE

Tema broja | Žene u službi

BROJ 17 | Jesen 2009.

GEORGE O. WOOD

Zašto razmišljamo o ženama u službi na način na koji razmišljamo?

Koji je stav Assemblies of God po pitanju žena u službi? Dopuštajući ordiniranje žena za pastora, poigravamo li se s Božjim riječima?

DOUG CLARK

Isus i žene

Kakav je bio Isusov stav prema ženama? Kako je postupao s njima? Kakav je bio njihov odaziv prema njemu?

GARY B. MCGEE

„I vaše će kćeri proricati“ – Aimee Semple McPherson i probuda kao njezina ostavština

Što sve Bog može učiniti kroz Svoje sluge koji ostanu vjerni svom pozivu i dozvole Duhu da obogati njihove kreativne darove.

JILL BRISCOE

Prepreke poznavanju Boga

Ako želite da vas Bog vodi, sa sobom ne možete spakirati svoj brod u kovčeg – trebate ga usidriti.

DON I JODI DETRICK

Kad vas gađaju kamenjem

Prijedlozi koji će vam pomoći da zaštitite svoju obitelj i svoj brak.

Niz teoloških članaka namijenjenih pastorima i duhovnim radnicima.

Slabiji spol?

Uvodna riječ

PIŠE:
Goran Punda

Oko jedne činjenice će se, vjerujem, svi kršćani složiti. A ta je, da će među njima uvijek postojati suprotstavljena mišljenja glede doktrina ili biblijskih tekstova. Naravno, svi ćemo se za opravdanje svojega stava uvijek pozvati jedino na autoritet Biblije - sola scriptura! Pitanje žena u kršćanskoj službi, njihovo mjesto u crkvi, obitelji i društvu je jedno od gorućih, oko kojeg se stoljećima lome teološka koplja, vode žučne raspre, ekskomuniciraju nepodobni, progone "Izabele" i spaljuju vješice, s čvrstim uvjerenjem da je to Božja volja. Ovdje nemam nakanu niti prostor za iscrpnu analizu vlastitog pristupa ovoj, nadasve važnoj temi. Neka bi članci koji slijede doprinjeli ponovnom promišljanju, preispitivanju, pa i mogućoj promjeni vlastitih stavova i praksi o njoj. Samo nekoliko činjenica.

U Bibliji nalazimo da je Bog upotrebljavao neke žene (pored muškaraca koji su živjeli u to doba) kako bi ostvario svoje planove. Debora, a ne Barak niti Lapidot, je bila sudac u Izraelu, a suci su bili pastiri i vođe naroda (ekvivalent predsjedniku ili premijeru). Analogno proročkoj službi prenosila je narodu Božju Riječ, to jest propovijedala je i poučavala. Mirjam, Mojsijeva sestra, je uz mnoge druge također bila proročica i voditelj slavljenja, proročica Ana jedan od prvih evangelizatora. Novozavjetna povijest

otkriva žene kao hrabre sljedbenice (Marija iz Magdale, Saloma, Ivana...) i učenice Isusove (Marija, sestra Martina), prve navjestiteljice Gospodnjeg uskrsnuća, proročice u pracrkvi (Filipove kćeri), učiteljice (Priscila) i đakonice (Feba). Bog je pomazao Duhom Svetim i ognjem svoje kćeri i u ne tako davnoj povijesti, žene poput glasovite francuske mističarke Mme. Jeanne Guyon, koja svojim djelima o molitvi i dalje poučava generacije kršćana. Poznatu evangelizatoricu Marie Woodworth-Etter ili Kathryn Kuhlman, čija je služba iscjeljivanja prema nekima nadmašivala službe mnogih muških evangelizatora tog doba. Cathryne Booth, suosnivačicu Vojske spasa, misionarku Amy Carmichael, Corrie Ten Boom, Jackie Pullinger, Ann Graham Lotz... Jedna je evangelizatorica, čiju kratku biografiju objavljujemo u ovom broju, osnovala jednu od pentekostalnih denominacija te bila pastor megacrkve - Aimee Semple McPherson.

Subordinacija ili egalitarizam? To je pitanje! Ženino je mjesto u kući, tišini i podložnosti, da samo odgaja djecu? Argumentacija glasi da je žena slabiji spol. Ta neke su žene mijenjale svijet. Kako bi on danas izgledao da nije bilo znanstvenice Marie Sklodowske Curie, žene koja je jedina u povijesti, uz još dva muškarca, dobila dvije Nobelove nagrade ili Florence Nightingale, osnivačice prve

Mislim da su danas žene u mnogim crkvama, što zbog loše egzegeze biblijskih tekstova, što zbog straha od nekakvog duha feminizma koji se navodno uvlači u crkvu, što zbog pogrešne teologije, u neravnopravnom, čak i podčinjenom položaju.

škole za medicinske sestre na svijetu. Kako siromašno bi čovječanstvo bilo da nije imalo Kristovu sluškinju, Majku Terezu Kalkutsku?

Mislim da su danas žene u mnogim crkvama, što zbog loše egzegeze biblijskih tekstova, što zbog straha (ili pod izlikom) od nekakvog duha feminizma koji se navodno uvlači u crkvu, što zbog pogrešne teologije, u neravnopravnom, čak i podčinjenom položaju. Nažalost one se kao i u mnogim državama moraju boriti za svoja bogomdana prava. Čini mi se da kršćani koji ipak misle drugačije ne čine dovoljno kako bi im pomogli. Naravno, postoji i druga krajnost koju također moramo izbjegavati, ali to su ipak rijeđi slučajevi. Kao da rijetki razumiju tekst iz Galačana: "U Kristu nema ni muško ni žensko" (Gal 3,28).

I još nešto. Nedavno sam prvi put slučajno čuo Misty Edwards (poprilično poznata voditeljica slavljenja) kako propovijeda. Govorila je s iskrenim žarom četrdesetak minuta bez napisanog teksta, korektno, bez patetike i prenemaganja. U ranim je tridesetima, poznaje Božje srce i pravo je osvježenje. Ne mogu zamisliti veće pogreške od toga da joj netko citira: "Žena u crkvi neka šuti."

 Goran Punda,

je glavni urednik "Duhovnog vrela"

Duhovno vrelo

BROJ 17 | Jesen 2009., godina IV

Izdaje Evangeoska pentekostna crkva u Republici Hrvatskoj, 10 000 Zagreb, Kosirnikova 76 - HR

EPC

Za izdavača | mr. Damir Špoljarić
Glavni urednik | Goran Punda
Urednički kolegij | Damir Špoljarić, Danijel Berković, Bill Williams
E-mail | epcrh@zg.t-com.hr

Adresa uredništva | Kosirnikova 76, Zagreb, Hrvatska
Tel/fax | (+385) (0)1 3700 966
Žiro račun | 2484008-1102587701
"Izvori", kršćanski nakladni zavod, Cvjetkova 32, Osijek

Prijevod | Ljubinka Jambreč
Lektura | Antonija Kovačević
Graficko oblikovanje | **zgbased**
Tisak | Top Dan d.o.o.

Izlazi tromjesečno / © 2005 Glavno vijeće Assemblies of God, SAD u suradnji s Life Publishers ISSN: 1845-3414 #3053

Zašto razmišljamo o ženama u službi na način na koji razmišljamo

GEORGE O. WOOD

Konferencija Južnih baptista (The Southern Baptist Convention) je u lipnju 2000. u Orlando na Floridi isključila žene iz pastoralne službe. Novousvojeni dokument *Baptist Faith and Message* (Baptistička vjera i poruka) ističe: "i muškarci i žene su obdareni za službu u crkvi, služba pastora je Pismom određena samo za muškarce".

Mnogi su Južni baptisti objasnili svoj postupak kao korak nasuprot liberalnoj kulturi. Časopis *Christianity Today* citirao je Mikea Whiteheada, privremenog predsjednika Midwest Baptist Seminary: "Nije novo da je Bog odredio uloge u domu i u crkvi. To načelo nije kulturalni ostatak već božanski poredak. Većina je baptista prilično osjetljiva na poigravanje s Božjim riječima".¹

Koji je stav Skupština Božjih (Assemblies of God) po tom pitanju? Dopuštajući ordiniranje žena za pastora poigravamo li se s Božjim riječima? Jesmo li kapitulirali pred liberalnom kulturom akreditirajući 5225 žena od naših 32304 akreditiranih duhovnih radnika (16,17 %) i time što imamo 387 žena pastora u 12055 naših crkava (3,21 %).

Moja svrha nije pobiti južne baptiste. Vrlo

poštujem i divim se onome što su učinili kako bi promicali djelo Isusa Krista. Moj razlog njihova spominjanja je pokretanje teškog pitanja koje se često postavlja Skupštinama Božjim. Južni baptisti, kao i neki vjernici unutar i izvan pentekostnog pokreta, tvrde da se dopuštanjem ženama da vrše sve uloge u službi raspoložive muškarcima, krši Pismo. Kao pentekostanci, moramo imati odgovor na to. I imamo ga.

TEKST I NAŠE ISKUSTVO

Kao pentekostanci, intuitivno pristupamo biblijskom tekstu na način koji se razlikuje od načina većine naše evanđeoske braće i da, sestara. Oslanjamo se na element iskustva kao na objektiv kroz koji promatramo Pismo. Zbog toga nas kritiziraju. No naši evanđeoski zemljaci uvelike čine isto to, samo što oni tumače tekst iz svog neiskustva, što je iskustvo loše vrste.

Ovo kažem bez imalo gorčine. Diplomirao sam na jednom od najboljih evanđeoskih učilišta. Zahvalan sam na obrazovanju koje sam stekao. Mnogi iz moje fakultetske zajednice više se priklanjaju nama negoli Južnim bapti-

Kao pentekostanci, intuitivno pristupamo biblijskom tekstu na način koji se razlikuje od načina većine naše evanđeoske braće i da, sestara. Oslanjamo se na element iskustva kao na objektiv kroz koji promatramo Pismo. Zbog toga nas kritiziraju. No naši evanđeoski zemljaci uvelike čine isto to, samo što oni tumače tekst iz svog neiskustva, što je iskustvo loše vrste.

stima po pitanju uključenosti žena u službu. No dijalog biva osvježen među vjernicima povremenim uključivanjem u bezazleno podbadaње.

Ne mogu navesti koliko sam puta, kao pentekostalcac na evanđeoskom fakultetu, bio optuživan da svoja stajališta o krštenju i punini u Duhu Svetome temeljim na svom iskustvu. Naučio sam uzvratiti: "Ali i vi radite to isto. Vi temeljite svoja stajališta na svom iskustvu. A vaše je iskustvo to što nemate iskustvo".

Nisam toliko nerazuman da iznosim svoj hermeneutski pristup prema ženama u službi oslanjajući se jedino na potporanj iskustva. Tvrdim da je iskustvo neophodna prizma kroz koju shvaćamo i primjenjujemo Božju riječ.

Što mislim pod time? Dopustite mi navesti dva primjera.

PETAR I KORNELIJE

Djela 10 uvode nas u hermeneutski pristup za rješavanje teških pitanja. Ljudi su bili na svom putu od Kornelija prema Petru u Jopi kako bi ga pozvali da dođe u Cezareju. Petar nije svjestan da se približavaju. U podne, na krovu kuće Šimuna kožara, Petar pada u zanos čekajući ručak. Imao je viđenje platna koje se spuštalo s neba sa svakojakim nekošer životinjama (koje židovski Zakon nije dopuštao jesti). Rečeno mu je da zakolje i jede. Osvremenjeno rečeno, Petar odgovara: "Ne, Gospodine, ne mogu to učiniti. Nikada nisam jeo sendvič u čitavom svom životu". (Sendvič nije u tekstu, no sendvič je ne-košer hrana. Da se viđenje dogodilo 2001., sendvič bi bio na tom platnu. Do danas, ortodoksni Židov ne jede sendvič, zato jer se tumači kako Levitski zakonik zabranjuje jedenje mliječnih proizvoda zajedno s mesom).

Pažljivo zamijetite da je Petar rekao: "Ni-pošto, Gospodine! Ta *nikad* (kosa slova su autorova) još ne okusih ništa okaljano i ne-čisto" (ili ne-košer) (Dj 10,14).

Ovo je zapanjujuće priznanje. Je li Petar

bio odsutan kad je Isus poučavao o čistoj i nečistoj hrani? Nekoliko godina prije Petrova iskustva na krovu, Isus je upitao: „Tako? Ni vi ne razumijete? Ne shvaćate li da čovjeka ne može onečistiti što u nj ulazi jer mu ne ulazi u srce, nego u utrobu te izlazi u zahod?” Tako on očisti sva jela (Mk 7,18-19).

Vidite li to pitanje? Petar je godinama imao čisto, pravo Isusovo učenje na temu dopuštene i nedopuštene hrane; no Petru je bilo potrebno to iskustvo vizije kako bi aktualizirao učenje kao primijenjeno u svom životu. Bez iskustva u kući Šimuna kožara Petar bi najvjerojatnije proveo ostatak života, a da ne proba nikakvu Zakonom zabranjenu namirnicu, iako je Gospodin izričito dao dozvolu za to.

Pogledajte nadalje Petrovo objašnjenje jeruzalemskoj crkvi o dolasku spasenja i Duha u Kornelijevu kuću. Petar ustaje protiv tradicionalnog tumačenja starozavjetnog teksta kao što je objasnio Korneliju: „Vi znate kako je Židovu zabranjeno družiti se sa strancem ili k njemu ulaziti“ (Dj 10,28). Zašto je onda došao? „No Bog mi je pokazao ...“ Kad je Sveti Duh već bio izliven na Kornelija, Petar to mora neka-ko objasniti jeruzalemskoj crkvi. Brani se na dva načina: 1. samo iskustvo (Dj 11,4-15), i 2. biblijski tekst, „Sjetih se tada riječi Gospodnje: ‘Ivan je, govoraše on, krstio vodom, a vi ćete biti kršteni Duhom Svetim’“ (16. redak). Obzirom na narav iskustva i Pisma, Petar popušta i crkva donosi odgovarajući zaključak (redci 17.18).

Da je Gospodin ostavio mogućnost ranoj crkvi započeti raspravu o tome dopušta li Stari zavjet pronicljivom Židovu ući u kuću poganina ili ne – ili o uključivanju pogana u Božju obitelj bez obrezanja i držanja obrednog zakona – o tom bi pitanju raspravljali do povratka krava s paše. Duh Sveti je jednostavno poduzeo inicijativu, odlučio i zapovjedio, a zatim ostavio Crkvi da potvrdi njegovo djelo na osnovi pisane Riječi.

Ovo nam služi kao oslonac i kad se radi o pitanju trebaju li žene biti uključene u službu ili ne. Je li možda moguće da povrhom razmatranja biblijskoga teksta trebamo paziti na ono što Duh Sveti radi unutar iskustva njegova naroda?

Dopustite mi pojasniti da *ne* zagovaram zanemarivanje objektivnih razloga Pisma radi mračnih opasnosti utvrđivanja istine pomoću subjektivnog iskustva. Nikada ne smijemo zaboraviti dalekovidne tvrdnje prijašnjeg glavnog superintendenta Thomasa F. Zimmermana: “Rijeci je određeno teći unutar obala. Za pentekostalce je iskustvo rijeka, ali ta rijeka mora ostati unutar Bogom određenih obala Pisma”.

Međutim, kod podjela biblijskih vjernika oko doktrinarnih pitanja uvijek se gubila jedna ključna perspektiva: Što nas sama Biblija uči o metodi kojom je rana Crkva rješavala doktrinarne razlike? Tu metodu tražim; to oblikuje moj hermeneutski pristup tekstu.

SABOR U JERUZALEMU

Započeo sam s uvodnim primjerom iz samoga biblijskoga teksta. Da je jeruzalemska crkva trebala raspravljati na temelju Staroga zavjeta o tome treba li Petru dopustiti otići u Kornelijev dom te trebaju li pogani biti

prihvaćeni u zajednicu vjere i kršteni bez obrezanja, ne vjerujem da je mnogo onih koji bi porekli da bi jeruzalemska crkva zabranila posjet. Duh Sveti je međutim, djelovao jednosmjerno preuzimajući inicijativu, u skladu s Božjim obećanjem da će Duh kad dođe uvesti ih u svu istinu (Iv 16,13).

Je li primjer Petra i Kornelija iznimka ili se isti slučaj ponavlja? Odgovor na zadnji dio pitanja je jasno i odjekujuće, da.

Pogledajte Sabor u Jeruzalemu, zabilježenog u Djelima apostolskim 15. Više nisu raspravljali, kao u slučaju Kornelija, oko uključivanja jedne poganske obitelji u Crkvu. Rana je Crkva raspravljala o uključivanju čitavih poganskih zajednica kao rezultat Pavlova i Barnabina misijskog putovanja. Dobar dio jeruzalemske crkve je uznemiren. Zašto? Zato jer smatraju da je prekršen starozavjetni tekst. Skupina koja podržava uključivanje pogana smatra drugačije.

Kako riješiti pitanje kad obje skupine visoko cijene Pismo? Cijene li Skupštine Božje Sveto pismo manje negoli Južni baptisti? Ne. Naša *Izjava o temeljnim istinama* započinje s: “Biblija je naše sveobuhvatno pravilo za vjeru i praksu”. Prvi se članak odnosi na nadahnuće Pisma: „Sveto pismo, Staroga i Novoga zavjeta, od Boga je nadahnuto i objava je Božja čovjeku, nepogrješiva, vjerodostojna i vrhovni autoritet u svim pitanjima vjere i življenja (2 Tim 3,15-17; 1 Sol 2,13; 2 Pt 1,21).“

Sabor u Jeruzalemu služi kao paradigma za rješavanje tekstualnih nesuglasica među vjernicima oko neke doktrine. Prvo, odvija se sveobuhvatna rasprava oko tog pitanja. Judaisti su pokrenuli raspravu sa svojom tezom: “Pogani se moraju obrezati i moraju ispunjavati Mojsijev zakon” (Dj 15,5). U “velikoj raspravi” koja je uslijedila (7. redak), vjernici koji su pripadali farizejskoj skupini vjerojatno su citirali starozavjetni tekst koji je podupirao njihovo stajalište. Dok sam jednom vodio kolegij o Djelima apostolskim na akademskoj razini, zadao sam studentima da naprave kazališni prikaz Sabora u Jeruzalemu. Neki su studenti dobili zadatak glumiti judaiste; drugi stranku koja je podržavala pogane. Jedan je student

preuzeo ulogu ispitivača, Jakova. Drugi su studenti igrali ulogu Pavla i Barnabe. Uslijedila je vrlo živa rasprava. Tijekom ponovnog prikazivanja zapazio sam jednu stvar – nešto što sam trebao znati ranije, no zapravo nisam obraćao pažnju na to. Težište biblijskoga teksta bilo je na strani judaista. Studenti koji su glumili judaiste citirali su Pismo do u tančine, promičući svoje stajalište koje je glasilo: „budi spašen i obrezan“, ili „bez obrezanja nema spasenja“.

Zapravo, ako stavite sve tekstove koji podupiru obrezanje na jednu stranu vage, a tekstove koji potvrđuju uključivanje pogana bez obrezanja na drugu, vaga će jasno prevagnuti u korist judaista.

Međutim, kako se Pismo ne može prekršiti, zadatak jeruzalemske crkve je bio – a i naš je danas po nekim drugim pitanjima – složno razlučiti tekstove koji su naizgled proturječni.

„Velika rasprava“ u Djelima 15,7 bavila se pitanjem: Što kaže biblijski tekst? Judaisti su odgovorili na jedan način; Pavao i Barnaba na drugi. Kako možete utvrditi istinu kad se vjernici prepucavaju tekstovima?

Evo u čemu je najveća lekcija Jeruzalemskoga sabora za nas – a to je ista lekcija o kojoj smo raspravljali ranije u slučaju Petrovog posjeta Korneliju. Moramo slušati iskustvo iskusnog vodstva za koje se potvrdilo da je vođeno Duhom Svetim.

Slijedeći tekstualnu raspravu, Petar je ustao i ispriopovijedio svoje svjedočanstvo iz ranijih godina kad je susreo Kornelija u Cezareji. Njegova je ključna rečenica: „I Bog, Poznavatelj srdaca, *posvjedoči* za njih: dade im Duha Svetoga kao i nama“ (8. redak). Petar nije citirao Pismo; on je jednostavno ponovno

iznio svoje iskustvo.

Zatim su Pavao i Barnaba preuzeli mikrofon. I oni su govorili o svom iskustvu. „Nato sve mnoštvo umuknu. Slušali su Barnabu i Pavla koji pripovjedahu kolika je znamenja i čudesna Bog po njima učinio među poganima“ (12. redak).

Judaisti nisu imali svjedočanstvo za podijeliti. Njihovi se argumenti temelje samo na tekstovima za dokazivanje, a potpuno su zanemarili ono što je Duh učinio.

Jakov, koji je predsjedao Saborom, podvukao je zaključak kojega su okupljeni podržali. Potvrdio je svjedočanstvo o priključivanju pogana i potvrdio ga osvrćući se na tekstove iz Amosa 9,11.12 i Izaije 45,21, ukazujući na žetvu među narodima i Božji vječni plan za njih (Djela 5,16-18). Bitno je pitanje riješeno, pred pogane su iznesena četiri važna uvjeta koje trebaju slijediti (Dj 15,19-21), bilo zbog moralne čistoće (suzdržavanje od spolne nemoralnosti) ili zajedništva oko stola između Židova i pogana (hrana žrtvovana idolima, meso udavljenoga te krvi).

PRIMJENA METODOLOGIJE RANE CRKVE ZA RJEŠAVANJE PITANJA UKLJUČIVANJA ŽENA U CRKVVU

Zašto je ova rasprava oko uključivanja pogana relevantna za pitanje uključivanja žena u službu? Zato jer izravno iz Novoga zavjeta učimo proces po kojemu je rana crkva rješavala pitanja kad se činilo da su biblijski tekstovi proturječni. Na njihovo je razumijevanje teksta utjecalo iskustvo u Duhu.

Dopustite mi navesti nekoliko primjera iz mojih vlastitih pentekostnih korijenja.

Neke od svojih najranijih godina proveo sam odrastajući u jugozapadnoj Kini. Žene su sjedile na jednoj strani u crkvi, a muškarci na drugoj. Stupanj obrazovanja žena u to vrijeme bio je znatno niži od stupnja obrazovanja muškaraca. Žene su dozivale svoje muževe, koji su sjedili na suprotnoj strani, s pitanjima vezano uz ono što se govorilo ili činilo tijekom bogoslužja. To mi je iskustvo pomoglo staviti u kontekst Pavlove opomene da žene trebaju šutjeti u crkvama, pitajući svoje muževe kod kuće (1 Kor 14,34.35; 1 Tim 2,11.12). Jasno, nije im zabranio govoriti u kon-

tekstu molitve ili proroštva (1 Kor 11,4.5).

Moje je iskustvo oblikovalo moje razumijevanje teksta. Nije ništa drukčije s obzirom na žene koje propovijedaju.

Moja je majka 1924. bila rukopoložena u Skupštinama Božjim – kao i mnoštvo drugih žena u tim ranim godinama. Odrastao sam slušajući svoju majku i druge žene kako propovijedaju evanđelje. Koja je bila njihova osnova za to? Duh Sveti ih je pozvao u svjetlu proročkog obećanja u Joelu 2,28-30 ispunjenoga u Djelima apostolskim 2,17.18 – u posljednje će vrijeme Bog izliti svoga Duha na svako tijelo, uključujući kćeri kao i sinove koji će prorokovati, uključujući žene i muškarce kao svoje slugu.

U poruci na dan Pedesetnice Petar je izjavio kako je Bog započeo ispunjenje tog obećanja. Ne čudi, stoga, što je Pentekostna crkva uvijek prihvaćala žene u službu – jer činiti to znači slijediti ono što se dogodilo na dan Pedesetnice. To je ono što je Duh obećao učiniti u vrijeme prije dolaska Gospodina. Bog je poslodavac koji svima daje jednaku mogućnost; stoga, i mi to moramo činiti.

Kad nam se daju na raspravljanje tekstovi kao što su 1. Korinćanima 14,34.35 i 1. Timoteju 2,11-15 – naše nas iskustvo uči da takve tekstove moramo tumačiti u svjetlu Joela 2, Djela 2 i Galaćanima 3,28: „Nema više: Židov - Grk! Nema više: rob - slobodnjak! Nema više: muško - žensko! Svi ste vi Jedan u Kristu Isusu!“

To je isti model koji nalazimo kad rješavamo pitanje uključivanja pogana. Da je to pitanje nastalo prije Petrova odlaska u Kornelijev dom ili prije Pavlove misije poganima, jeruzalemska bi crkva glasovala protiv oba slučaja prihvaćanja pogana bez prethodnog ispunjavanja židovskoga zakona i kulture. No rasprava se održala poslije ta dva nastojanja Petra i Pavla – a njihovo je iskustvo pomoglo ranoj crkvi doći do odgovarajućeg razumijevanja teksta.

U početku suvremenog Pentekostnog pokreta 1901., Duh Sveti počeo se izlijevati obilno i na muškarce i žene. Šest od dvanaest starješina u Misiji iz ulice Azusa Street bile su žene. Opunomoćivale su vjernike i polagale ruke na njih kako bi odlazili na misijsko polje kao misionari i evangelizatori.

Na osnivačko-organizacijskom sastanku Skupština Božjih (1914.) ženama je dodijeljeno pravo rukopoložanja za evangelizaciju i misiju, ali ne i za starješinsku službu. Rukopoloženim ženama na početku nije bilo dopušteno glasovati na Glavnoj skupštini, jer se to smatralo funkcijom starješina. Međutim, ženama je bilo dodijeljeno pravo glasovanja

Paul F. Gray 2001. (Korišteno s dopuštenjem)

Jeste li možda vidjeli pastora? Prije sat vremena je otišao k vama da vam kaže da požurite s poslom.

Uključivanje žena u službu slijedilo je isti model koji je koristila rana crkva, kao što je zabilježeno u Djelima. Svojim su iskustvom potvrdili tekst; a tekstem svoje iskustvo. Otkrili su da postoji potpuni sklad između pisane riječi koju je Duh nadahnuo i tadašnjeg načina vodstva Duha. Sada, s gotovo stogodišnjim iskustvom, možemo nedvojbeno reći da po pitanju Božjeg poziva, opremanja i djelotvornog upotrebljavanja žena u službi dobro "zaključismo Duh Sveti i mi" (Dj 15,28).

na Glavnoj skupštini 1920., iste godine kad je usvojen 19. amandman koji daje ženama u Sjedinjenim Američkim Državama pravo da glasaju.

Nedopuštanje starije službe značilo je da žene ne mogu služiti kao pastori, vjenčati ljude te vršiti obred krštenja i Gospodnje večere. Međutim, Skupštine Božje rukopolagale su žene koje ionako ispunjavaju te službe. Glavni superintendent E. N. Bell pisao je 1922. rukopoloženim ženama u ime Izvršnog prezbitarija: „Ipak se podrazumijeva da su mogle vršiti te stvari kada su to nalagale neke okolnosti ...Izvršni prezbitarij ...ovlastio je Odbor za akreditaciju da izda nove akreditacije svim rukopoloženim ženama koje doista propovijedaju Riječ jednako kao i rukopoloženi muškarci te da u akreditaciji treba biti navedeno da su te žene ovlaštene činiti ono što je potrebno”. Ta je odluka bila toliko osjetljive naravi i potencijalno razdorna, da je brat Bell na kraju svog pisma upozorio rukopoložene žene: “PAZITE: Ovo pismo čuvajte samo za sebe.”

Glavno je Vijeće 1935. odobrilo da rukopoložene žene mogu obavljati pastoralnu službu i vršiti obrede u Crkvi. Ako je ranog crkvi trebalo nekoliko godina kako bi riješila pitanje uključivanja pogana, ne čudi što je nama na početku trebalo nekoliko godina da bismo dobro razradili pitanje uključivanja žena u službu.

SPAŠENJE I POLOŽAJ

U GALAČANIMA 3,28

Ranije sam spomenuo kako Galačanima 3,28 služi kao uzor koji nam pomaže razumjeti tekst i iskustvo koje potvrđuje tekst.

Galačanima 3,28 razmatra tri velike kulturne podjele: 1. Židovi i pogani, 2. robovi i slobodni, 3. muškarci i žene.

U odnosu na spasenje razlikovanje između svih njih potpuno je nestalo od nastanka Crkve. Spasenje je jednako dostupno i Židovu i poganinu, robu i slobodnjaku, muškarcima i ženama.

Što se tiče položaja, Duh Sveti je djelovao progresivno unutar Crkve tako da je postala uzor vanjskom nevjernom svijetu.

Primjerice, prvo pitanje koje je Duh pokrenuo iz Galačanima 3,28 bilo je židovsko/pogansko pitanje. Pogane je trebalo prihvatiti, a da ne moraju najprije postati Židovi. Međutim, da bi se prilagodili kulturnoj osjetljivosti vjernih Židova, poganima je bilo rečeno da ne jedu krv i meso udavljenoga. S vremenom je prestao biti razlogom podjele način ubijanja životinja i pitanje jedenja nedopečena odreska. Pitanje jedenja mesa predstavljalo je privremeni, a ne trajni ustupak kulturnoj osjetljivosti.

Drugo se pitanje odnosilo na robove i slobodne. U crkvi nije smjela postojati razlika između gospodara i sluga – u podnožju križa svi su bili jednaki. Međutim, kao ustupak kulturi i radi sprječavanja masovnog društvenog ustanka te progonstva vjernika – roba i slobodnjaka – nije se zagovaralo potpuno oslobađanje robova. Robovi su trebali biti poslušni svojim gospodarima (Ef 6,5-8; Kol 3,22-25; Tit 2,9.10; 1 Pt 2,18-20), posebice ako su vlasnici bili vjernici (1 Tim 6,12). Jasno je da nitko neće zagovarati prethodne tekstove kao argument za ropstvo u današnje vrijeme. Ove tekstove podrazumijevamo kao privremene sve dok se u cijelosti ne primjenjuje Galačanima 3,28.

Evangelje je kao kad tri korijena rastu ispod pločnika. Prije ili kasnije, oslobađajuća moć evangelja – za pogane, robove i žene – probija kroz represivan beton kulturnih običaja i normi koje diskriminiraju i pritišću.

Treće pitanje u Galačanima 3,28 odnosi se na, „Nema više: muško - žensko! Svi ste vi Jedan u Kristu Isusu!”. Naši evanđeoski prijatelji koji se protive rukopoložanju žena ili pastoralnoj službi žena slažu se s nama da Galačanima 3,28 čini spasenje dostupnim bez iznimke svakoj od triju skupina koje Pavao navodi. Slažu se s nama po pitanju položaja pogana i robova. Primjerice, nitko neće ustvrditi da tumačimo Galačanima 3,28 u svjetlu

navedenih odlomaka o robovima. Tumačimo Efežanima 6, Kološanima 3, Titu 2, i 1. Petrovu 2 u svjetlu Galačanima 3,28. Nema ni poganina ni Židova, ni roba ni slobodnjaka – to je postojan i trajan zakon evangelja vezan uz spasenje i položaj.

Zašto su žene izostavljene? Tvrdnja da Galačanima 3,28, po pitanju položaja žena, treba tumačiti u svjetlu 1. Timoteju 2,11-15 nije ništa drukčija od tvrdnje da Galačanima 3,28 treba tumačiti prema odlomcima o robovima.

Usput, zašto naši južnobaptistički prijatelji i drugi evanđeoski kršćani koji se slažu s njima ne inzistiraju na nošenju pokrivala (1. Kor 11,3-6) uz nametanje “šutnje” ženama? Zašto takvo selektiranje teksta? Prema njihovoj vlastitoj hermeneutici, hoće li taj propust nametanja vela doprinijeti popuštanju pred “liberalnom kulturom” i “poigravanju s Božjim riječima”?

SAŽETAK

Pentekostalci vjeruju da u žetvi u posljednjim danima Bog prihvaća sve poslenike i osposobljava ih za svaku ulogu prema njihovu pozivu i obdarenosti.

Moja procjena, povjesno gledano, o tome kako smo došli do toga stajališta, je da smo u ranim danima svjedočili kako je Duh Sveti pozivao žene u službu. Poput Berejaca (Djela 17,11), odmah smo prešli na tekst kako bismo vidjeli hoće li to iskustvo biti potvrđeno. Naši su očevi pronašli eshatološke tekstove iz Joela 2 citiranima u Djelima 2; kao i tekst o spasenju/položaju iz Galačanima 3,28. Oni su shvatili da Bog ponovno donosi dan Pedesetnice u Crkvu kako bi sakupio žetvu na kraju dana. U tom vremenu djelovanja Duha, žetva je bila toliko velika, da su bili potrebni i muškarci i žene.

Uključivanje žena u službu slijedilo je isti model koji je koristila rana crkva, kao što je zabilježeno u Djelima. Svojim su iskustvom potvrdili tekst; a tekstem svoje iskustvo. Otkrili su da postoji potpuni sklad između pisane riječi koju je Duh nadahnuo i tadašnjeg načina vodstva Duha. Sada, s gotovo stogodišnjim iskustvom, možemo nedvojbeno reći da po pitanju Božjeg poziva, opremanja i djelotvornog upotrebljavanja žena u službi dobro “zaključismo Duh Sveti i mi” (Dj 15,28).

☞ **George O. Wood,**

je glavni superintendant Assemblies of God, Springfield, Missouri.

Bilješke

¹ Jody Veenker, “Culture Clash,” Christianity Today, 10 July 2000, 19.

Isus i žene

DOUG CLARK

Kakav je bio Isusov stav prema ženama? Kako je postupao sa ženama? Kakav je bio njihov odaziv prema njemu?

Evandjelje po Luku nudi odgovore na ta pitanja. U Evanđelju po Luku dvadeset četiri puta Isus susreće ženu, razgovara sa ženom ili spominje ženu u svojim usporedbama. Sva ta dvadeset i četiri slučaja su poučna i pozitivna.

Riječi *prihvatanje*, *osjetljiv* i *potvrđivanje* sažimaju ono što nas Luka i Isusov primjer uče o Isusu i ženama.

ISUS JE PRIHVAĆAO

Isus je prihvaćao darove milosrdnog služenja i obzirnosti koje su mu žene nudile.

Lukino je evandjelje neuobičajena knjiga među drevnim knjigama svijeta. Luka je vrlo brižno zabilježio emocionalne i fizičke reakcije žene tijekom trudnoće. On detaljno opisuje izvještaj s prvoga Elizabetinog susreta s Marijom koja je bila trudna s Isusom. Luka je zapisao: „zaigra joj čedo u utrobi“ (Lk 1,41). Marija, uzvraćajući Elizabetinim primjedbama, izjavljuje: „Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju“ (retci 46.47). Luka je zabilježio i Marijinu blagost dok je povijala novorođenog Isusa u pelene te ga stavljala u jaslje.

Ne znam ni za jednu drugu knjigu u drevnoj povijesti koja bi vodila brigu i marila za osjećaje žene dok nosi dijete ili dok skrbi za dijete. No Bog je smatrao da su te stvari dovoljno važne da bi ih uključio u svoju vječnu Riječ.

Isusovo mišljenje o muževnosti nikad nije bilo ugroženo ženinom obzirnošću. Luka govori o ženi koja je došla na gozbu, kleknula, plakala nad Isusovim nogama te ih pomazala skupocjenim mirisom prije nego što ih je obrisala svojom kosom (Lk 7,36-50). Ovo je bio čin njezina pokajanja. Isus joj je dopustio da to učini bez imalo zgražanja ili nelagodnosti.

Ne znam ni za jednog rabina Isusova vremena koji bi među svoje učenike uključio ženu. No Luka kaže da je Isus uključivao žene u krug svojih sljedbenika – čak i žene sumnjive prošlosti.

Žene su služile Isusu na jedinstvene načine. Marijina i Martina kuća bila je tiho mjesto gdje se Isus povlačio od mnoštva koje je htjelo kruha, čuda i ozdravljenja (Lk 10,38-42).

Luka je napisao o mnoštvu koje je išlo za Isusom prema Golgoti. “Kćeri jeruzalemske” slijedile su ga i naricale za njim dok su silazile niz Via Dolorosa (Put žalosti; Lk 23,27-29).

Što se dogodilo kod raspeća? Učenici su se razbježali, uključujući Petra – onoga koji je rekao: “Gospodine, s tobom sam spreman i u tamnicu i u smrt” (Lk 22,31-34).¹ No žene su ostale, tiho bdijući u podnožju križa. Što su mogle drugo? Apsolutno ništa, osim biti tamo.

Život se nije promijenio. Mnogi ljudi osjećaju kao da su na križu – križ bolesti; duševne boli; fizičke, emocionalne ili financijske poteškoće. Ponekad najbolje što možete učiniti je jednostavno biti tamo. Žene su bile uz Isusa dok ga smrt nije oslobodila.

Čak i poslije Isusove smrti – dok su se učenici skrivali iza zaključanih vrata, bojeći se da će ih Rimljani pronaći i razapeti na križ – žene su

Ne znam ni za jednog rabina Isusova vremena koji bi među svoje učenike uključio ženu. No Luka kaže da je Isus uključivao žene u krug svojih sljedbenika – čak i žene sumnjive prošlosti.

pripremile miomirise kako bi pomazale Isusovo tijelo za odgovarajući ukop. Te su žene odnijele miomirise na grob, ne znajući kako će pomaknuti kamen. Ipak, one su otišle u ranim jutarnjim satima – dok je još bio mrak – učiniti ono što su mogle učiniti.

Žene su služile Isusu od trenutka kad je Božji Sin došao u naš svijet kao malo, bespomoćno dojenče pa do posljednjih sati prije njegova uznesenja u nebo. Isus je prihvaćao te darove ljubavi, ne zato što su to bile njegove Bogom-dane povlastice kao čovjeku. Naprotiv, prihvaćao ih je zbog toga što su bili darovi razumnog i vjernog služenja nebeskom Ocu.

ISUS JE BIO OSJETLJIV

Isus je bio osjetljiv na društvene i vjerske poteškoće s kojima su se žene morale boriti. Oslobodio ih je tih bremena. Bio je suosjećajan i brižljiv.

Jednoga je dana Isus posjetio Petra i njegov dom, a Petrova je punica bila bolesna. Na Bliskom istoku, čak i ako je bolesna, žena ustaje kako bi zbrinula muškog gosta. Isus, dakako, nije bio običan gost. Bio je rabin, učitelj Božjega zakona. Imao je pravo ući u kuću, sjesti i pitati: "Gdje je moj čaj"? No on to nije učinio. Isus je odbio iskoristiti svoju povlasticu koja vrijedi za gosta. Umjesto toga, najprije je otišao Petrovoj punici i položio ruke na nju. Odbio je dopustiti da mu ona služi prije negoli je on poslužio njoj.

U drugoj je prigodi Isus vratio život sinu udovice iz Naina (Lk 7,11-17). Položaj udovica u bliskoistočnoj kulturi je tragičan ako nemaju muškog rođaka koji bi skrbio za njih. Promatrajući pogrebnu povorku koja je izlazila iz Naina, Isus je vidio nekoliko nosača lijesa i i jedinu ženu koja je hodala iza njega. Shvatio je: *Ne postoji muški rođak koji bi skrbio za tu ženu.* Iz suosjećanja prema toj jadnoj udovici, Isus je pružio ruku i dotaknuo mladića vrativši mu život.

Još snažnije vidimo u Lukinu evanđelju kako se Isus suprotstavlja predrasudi i zlorabljenju organizirane religije protiv žena. U tom dijelu svijeta djela poput ovoga mogu biti opasna. U Luki 20 Isus je branio udovice od pohlepe farizeja. No možda najveći i najljepši primjer nalazi se u Luki 13, gdje u subotu, u sinagogi u Kafarnaumu, Isus ozdravlja ženu.

Sinagoga u Kafarnaumu bila je široka oko dvadeset metara i dugačka oko četrdeset metara, te je, poput džamija, bila mjesto za muškarce. U subotu je bila prepuna muškaraca jer je Učitelj Isus bio tamo (Lk 13,10-17). Trebao je tumačiti Božju riječ. Svi su očekivali čuti velike i revolucionarne stvari od toga sjajnog novog autoriteta u Zakonu. Uzevši svitak Zakona i počevši poučavati iz njega, odjednom je Isus, na kraju prostorije, spazio zgrčenu ženu. Godinama je bila zatočenik zlog duha koji ju je svezao i držao zgrčenom.

Isus je tada učinio pet izvanrednih stvari i time prekršio kulturne običaje toga vremena. Prvo, pozvao je ženu da dođe s mjesta određenog za žene (na kraju prostorije), do mjesta za muškarce (na početku prostorije). Prekinuo je poučavanje iz Božje riječi – najsvetije vrijeme u životu Židova – kako bi služio ženi.

Drugo, Isus je prekršio kulturne običaje i time što je razgovarao s njom. Židovski pisac Alfred Eidersheim napisao je da su postojali rabini koji su svakodnevno molili: "Zahvaljujem ti, Bože, što se nisam rodio kao poganin, pas ili kao žena". Nije li to velika molitva? (Zamjećujete li poredak riječi?) Nije čudo što su svi bili zaprepašteni dok je Isus govorio s tom ženom.

Isus je prekršio kulturne običaje na treći način: položio je ruke na nju. Eidersheim objašnjava da su u Isusovo vrijeme neki farizeji bili zvani "crno-plavi farizeji". Zašto? Zato što su bili toliko strogi u izvršavanju Zakona, da čak ne bi ni pogledali u ženu. Ako bi

osjetili da bi im žena mogla doći ususret, čvrsto bi zatvorili oči i išli naprijed. Ponekad bi se zabili u zid ili se prevrnuli preko volovskih kola zadobivši modrice. Ovdje, za razliku od primjera "crno-plavih farizeja", Isus polaže ruku na ženu.

Četvrto, Isus je potvrdio njezinu vrijednost u društvu. Ljudi u sinagogi su najvjerojatnije mislili: *Što će ona ovdje? Što to on radi? Dotiče je se. Gledajte što to radi na Božjem svetom mjestu.*

Isus je poznavao njihova srca te im rekao: „Licemjeri! Ne driješi li svaki od vas u subotu svoga vola ili magarca od jaslada da ga vodi na vodu?“ (Lk 13,15).

Svi su znali da krše subotu napajajući svoju stoku.

Isus je nastavio: „Nije li dakle i ovu kćer Abrahamovu, koju Sotona svezava evo osamnaest je već godina, trebalo odriješiti od tih spona

Većina je muškaraca, u određenom trenutku svog življenja, omalovažavala žene. No Isus to nikada nije činio. Od najranijih dana svog života do vremena njegova uznesenja u nebo Isus je uzdizao i potvrđivao žene.

u dan subotnji?“ (Lk 13,16). Rekavši to, povratio joj je položaj koji joj je pripadao.²

Ovaj je događaj posebice važan zbog toga što je Isus voljno riskirao svoj život radi (neke) žene. Ponizio je svoje protivnike u njihovoj vlastitoj sinagogi pružajući toj ženi suosjećanje, dobrotu i milosrđe. Radi ovoga djela dobrote i božanske ljubavi te mnogih sličnih ovome, ti su ga ljudi poslali na križ.

ISUS JE PRUŽAO PODRŠKU

Isus je ženama dao do znanja da su inteligentne i istinski vrijedne Božje ljubavi i brige. Nijednom, u sva četiri evanđelja, nije omalovažio nijednu ženu. Volio bih da mogu reći kako nikada nisam izrekao neku šalu koja ismijava ženu, da nisam pogledao neku ženu na nedoličan način, te da nisam rekao nijednoj ženi: „Ovo je samo za muškarce; drži se svog posla.“ Većina je muškaraca, u određenom trenutku svog življenja, omalovažavala žene. No Isus to nikada nije činio. Od najranijih dana svog života do vremena njegova uznesenja u nebo Isus je uzdizao i potvrđivao žene.

U Luki 1 i 2, Luka je zabilježio rođenje i prvih nekoliko dana Isusova života. U pakistanskoj i afganistanskoj kulturi (te na Bliskom istoku), kad se rodi muško dijete, muškarci se okupljaju oko oca. Majka je obavila sav težak posao, no muškarci tapšaju oca po leđima govoreći: „Mashallah. Blagoslovljen Bog. Uspio si. Aslanim, moj lave“.

No što se događa ako je djevojčica? Žene se okupljaju oko majke i govore: „Jadnice. Više sreće sljedeći puta“.

Tradicija u većem dijelu svijeta kaže da je sin prirodni plod snage svoga oca, a djevojčica je krivnja svoje majke. No ipak, u priči o Isusovu rođenju i njegovim ranim danima, Marija je primila jednako, ako ne i veće priznanje od Josipa. Josip gotovo da blijedi u pozadini. Marija je u glavnoj sceni ove predivne drame.

Kod Isusovog posvećenja u hramu, proročica Ana je u glavnoj sceni (Lk 2,36-38). Božja riječ joj odaje priznanje za život pobožnosti, posta i molitve.

Kad je Isusu bilo dvanaest godina roditelji su ga odveli u hram u Jeruzalemu (Lk 2,41-52). To je bio Isusov bar mitzvah –postao je sin Saveza, muškarac prema židovskom Zakonu. Ostatak života više nije morao slušati nijednu ženu. No kad su se Josip i Marija vratili kući, opazili su da Isus nije s ostatkom obitelji. Požurili su natrag u Jeruzalem i pronašli Isusa u hramu. Razmjenjivao je pitanja s učiteljima Zakona po običaju toga vremena. Marija je rekla Isusu: „Gdje si bio? Uplašili smo se kad te nismo pronašli“ (48. redak).

Isus (sada sin Saveza, muškarac) samo se trebao okrenuti svojoj majci i reći: „Ženo, pusti me na miru.“ Umjesto toga on kaže s velikom ljubavlju i poštovanjem: „Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?“ (redak 49).

Isus se često znao zaustaviti na svom putu kako bi pohvalio žene kao uzore vjere. Jednom je otišao u kuću farizeja Šimuna (Lk 7,36-50). Stolovi su bili u sredini, a jastuci za sjedenje oko stola. Ugledni ljudi iz grada – Šimunovi posebni uzvanici – naslanjali su se na ležajevima i jeli sa stola. No bio je netko za stolom koji nije jeo – Učitelj, cijenjeni gost. Nije se oprao; njegove ruke i noge još uvijek su bile nečiste. Da je dotakao stol, učinio bi ga nečistim za sve ostale.

Objed se nastavio. Odjednom je žena s ulice došla na gozbu. Kleknula je, plakala nad Isusovim nogama, a zatim pustila svoju kosu i njom obrisala njegove noge. Naposljetku, izlila je pomast preko Isusovih nogu. Bila je to zaprepasavajuća scena. Svi oko stola znali su kakva je ta žena. Svi su vidjeli taj gnjusni prizor i čekali su vidjeti što će Isus učiniti kako bi pokazao toj grješnici koliko je svet. Šimun je pomislio: *Gledaj*

kako ova žena dotiče Isusa i kako se ponaša u prisutnosti dobrih ljudi. Pozvali smo ovoga učitelja ovdje da bismo se sami uvjerali je li doista Učitelj od Boga. Sada zasigurno znamo da je varalica. Da je od Boga, znao bi kakva je ta žena. Nikada joj ne bi dopustio da čini ono što je učinila (39. redak).

S bliskoistočnog stajališta ova je scena apsolutno nevjerojatna. Dvije su stvari pogrešne. Prva je to što je domaćin – Šimun – hotimično uvrijedio svog gosta. On je namjerno ostavio Isusa, svoga cijenjenog gosta, neoprana kako bi ga ponizio te pokazao koliko su se on (Šimun) i njegovi prijatelji smatrali nadmoćnima. Bliskoistočni domaćini nikada ne vrijeđaju svoje goste. Iznose ono najbolje što imaju kako bi podijelili sa svojim gostima – čak i ako ih to osiromašuje.

Moja supruga i ja posjetili smo jednu obitelj u Bejrutu u Libanonu. Bili smo zajedno s prijateljima, a domaćica te kuće pokazivala je mojoj ženi Ruti čipke koje je izvezla za stol. Rekao sam: „O, predivne su. Tako su krasne.“ Čim sam to izgovorio znao sam da sam rekao nešto krivo. Kad smo te večeri napustili njihov dom, naša je domaćica stajala s malim paketićem u rukama. Poklonila ga je Ruti, a unutra je bilo nekoliko onih predivnih čipki koje sam hvalio. Bio sam joj gost i htjela mi je iskazati čast. Kad god pogledam te čipke osjetim nelagodu i sram, zato jer sam učinio nešto što nijedan bliskoistočni gost nikada ne bi učinio.

Šimun je učinio nešto što nijedan bliskoistočni domaćin nije nikada učinio. No Isus je u tom odlomku učinio nešto što nijedan bliskoistočni gost nikada nije učinio; kritizirao je svog domaćina. Isus je ustao, pogledao u ženu te progovorio Šimunu. Isus je pred svim muškarcima na toj gozbi okrenuo leđa svom domaćinu. Sažalivši se nad tom ženom, Isus je ukorio Šimuna, rekavši: „Vidiš li ovu ženu? Uđoh ti u kuću, nisi mi vodom noge polio, a ona mi suzama noge oblila i kosom ih svojom

Za razliku od stavova ljudi u današnje vrijeme, Isus nikada nije iskoristavao žene. On je jedini čovjek koji se usudio otvoreno razgovarati sa ženom kod zdenca u Ivanu 4. Čineći to prekršio je svaki standard svoje kulture.

Isus je, s druge strane, postupao prema svojoj majci i prema svim ženama s najdubljim poštovanjem. Iskazujemo poštovanje ženama pokazujući im istu ljubav i poštovanje koje je Isus pokazivao ženama. Muškarci su omalovažavali i zlostavljali žene – ponekad vrlo grubo i okrutno. No, Isus je savršeni muškarac. Bog želi da ga oponaša svaki muškarac. Bog želi da svaka žena poznaje muškarca poput Isusa.

otrla. Poljupca mi nisi dao, a ona, otkako uđe, ne presta mi noge cjelivati. Uljem mi glave nisi pomazao, a ona mi pomašću noge pomaza. Stoga, kažem ti, oprošteni su joj grijesi mnogi jer ljubljase mnogo. Komu se malo oprašta, malo ljubi” (Lk 7,44-50).

Luka 10 govori nam o tome kako je Isus otišao u Marijin i Martin dom da bi se odmorio. Marta je žurno radila – tipična bliskoistočna žena. Htjela je iznijeti pred Isusa najbolju moguću trpezu. Budući da ju je posao umorio, ljutila se na svoju sestru Mariju koja je sjedila i slušala Isusa. Isusova je poruka Marti bila: “Dođi i sjedni nakratko, kuhinja nije najvažnije mjesto u tvom životu. Bog te nije stvorio samo da poslužuješ oko stolova. Nemaju samo književnici i farizeji pravo poznavati Božju riječ. Marta, i ti i svaka žena poput tebe imate isto to pravo (redci 41.42).

Isus je nekoliko puta rekao prisposdobe o ženama i uvijek ih je uzvisivao. Luka 15 sadrži prisposdobu o ženi koja je izgubila drahmu. Kakva je ta žena? Je li bila nerazumna žena koja nije mogla voditi računa o svom novcu? Ne. Ona je bila inteligentna i pametna žena koja je zapalila lampe.

U bliskoistočnim domovima Isusova vremena prozori su bili odmah ispod stropa kako bi održavali prostorije mračnima i hladnima. Zapalila je lampu i tražila svugdje dok nije našla drahmu, zato jer je bila dio njezina miraza.

U Luki 18, jedna je udovica opetovano dolazila nepravednom sucu. Kakva je ta žena? Nerazumna žena koja nije znala kad treba odustati? Ne. To je ustrajna žena. Ona je znala svoja prava prema Zakonu i ustrajala je iznova i iznova dok ih nije ostvarila.

U Luki 21, Isus i učenici bili su u hramu. Učenici su gledali kako bogati puštaju svoje vreće zlata u blagajnu. Odjednom Isus kaže: “Jeste li to vidjeli?”

Upitali su: “Što? Jesmo li propustili vidjeti nekoga s doista velikom vrećom?”

Isus odgovara: “Ne. Jeste li vidjeli onu sićušnu staricu?”

Učenici su odgovorili: “Da. Vidjeli smo je. Ubacila je samo dva novčića u blagajnu”.

Isus je rekao: „Ne shvaćate. Doista ne razumijete, zar ne? Ostali su dali iz svoga suviška, a ona je dala sve što je imala.“

Neimenovana udovica postala je primjer darežljivosti koju Bog očekuje od svih nas.

Za razliku od stavova ljudi u današnje vrijeme, Isus nikada nije iskorištavao žene. On je jedini čovjek koji se usudio otvoreno razgovarati sa ženom kod zdenca u Ivanu 4. Čineći to prekršio je svaki standard svoje kulture. A ipak, iako je razotkrio ženina djela – da je bila žena s nekoliko brakova iza sebe i nečistog življenja, nikada ju nije ugrozio. Isus ju nikada nije ponizio. Jednostavno ju je podigao iz te prljavštine i nježno ju obukao u pravednost njezina nebeskog Oca.

Isusovi su se učenici vratili do zdenca i pronašli svoga cijenjenog Učitelja kako razgovara s tom ženom. Ivan bilježi: „Nitko ga ipak ne zapita: ‘Što tražiš?’ ili: ‘Što razgovaraš s njom?’“ Zašto ga nisu upitali? Zato jer je Isus bio toliko savršeno muževan, tako savršeno siguran u svojoj muževnosti da je bio slobodan od robovanja omalovažavanju žena kako bi pokazao da je muškarac.

Isus nikada nije uplašio ili spolno ugrozio nijednu ženu, niti je ikada bio uplašen ili ugrožen od ijedne žene. Isus nikada nije nikoga pogledao požudno, niti se pak šalio na prost način. Ništa nije morao dokazivati – zato jer je bio stopostotni muškarac.

Zato jednako privlači i muškarce i žene. Isus je uzvisio i potvrdio svaku ženu koja je došla k njemu. Žene su u njemu vidjele muškarca kakvim bi htjele da svi muškarci budu. A muškarci vide u njemu kakvi bi muškarci i sami trebali biti.

ZAKLJUČAK

Živimo u svijetu koji je općenito sentimentalniji prema majkama i ženama. Za Majčin dan šaljem čestitke, dajemo poklone i možda izvodimo svoje žene ili majke u restoran. No što činimo sljedećeg dana? Postupamo prema ženama kao da su podređena stvorenja koja su dobre samo za kuhanje, čišćenje kuće i rađanje djece.

Sjedinjene Američke Države imaju najvišu stopu nasilja nad ženama te zlostavljanja mladih djevojaka. Mi smo jedna od svjetski najdublji jama pornografije. Ni u kojem slučaju nemamo baš prava kritizirati muslimanski svijet.

Isus je, s druge strane, postupao prema svojoj majci i prema svim ženama s najdubljim poštovanjem. Iskazujemo poštovanje ženama pokazujući im istu ljubav i poštovanje koje je Isus pokazivao ženama. Muškarci su omalovažavali i zlostavljali žene – ponekad vrlo grubo i okrutno. No, Isus je savršeni muškarac. Bog želi da ga oponaša svaki muškarac. Bog želi da svaka žena poznaje muškarca poput Isusa.

☞ Doug Clark,

je područni direktor Assemblies of God za Bliski Istok i Sjevernu Afriku.

Bilješke

¹ Neki biblijski citati upotrijebljeni u ovom članku su prepričani.

² Kenneth E. Bailey, *Poet and Peasant Through Peasant Eyes* (Grand Rapids: William B. Eerdmans, 1983).

„I vaše će kćeri proricati“

– Aimee Semple McPherson i probuda kao njezina ostavština

GARY B. MCGEE

Na naslovnica je pisalo: „Hromi su iscjeljeni nakon što se evangelizatorica molila za njih.“, i „Bolesnicima u srcu i duši je lakše.“ Canton u državi Ohio nikada prije nije doživio ništa slično poput evangelizacijske kampanje Aimee Semple McPherson, kao ni moja baka koja je bila krštena Svetim Duhom, skupa sa svojom obitelji koja je doživjela Pentekost. „Sestra“, ime pod kojim je Aimee bila poznata, stigla je u jesen 1921. godine, jedva napravivši ikakve planove unaprijed, do te mjere da je njezin nedavni obraćenik i suradnik Charles S. Price – koji će i sam ubrzo postati poznati evangelizator – za vrijeme bogoslužja morao svirati klavir. Svjedočanstva o spasenjima i izvanrednim ozdravljenjima su kružila gradom. Dva i pol tjedna javna je dvorana bila prepuna. Dvoje dnevnih novina tiskale su imena i adrese svake iscjeljene osobe. Tko može poželjeti bolji publicitet?

Odbijajući propovijedati Isusa kao velikog „bio sam“, ona Ga je objavljivala „istog jučer, danas i zauvijek“ (Hebrejima 13,8). Poput ostalih pentekostalaca vjerovala je da samo

nevjera odvaja vjernike od gledanja novozavjetnih znakova i čuda. Značajna pažnja koju je pridavala nadnaravnom, privukla je zanimanje propovjednika koji su ubrzo zauzeli svoje mjesto na podiju iza nje. Pastor prestižne Prve metodističke crkve, koji je toliko bio impresioniran očitovanjima nadnaravne sile kojoj je svjedočio, pozvao ju je da propovijeda u nedjelju. Charles S. Price je primio sličan poziv od Prve kongregacionalističke crkve. Na koncu kampanje zabilježeno je preko 3000 obraćenja.

Aimeejine evangelizatorske metode, posebno naglasak koji je stavljala na molitve za bolesne, jako su se razlikovale od onih evangelizatora Bilya Sundaya koje je ovdje boravio prije 9 godina. Njegove su kampanje više nalikovale rodoljubnim mitinzima nego operacijama spašavanja propadajućih grešnika. Dok se Sundayev pogled na evangelizaciju savršeno preklapao sa kulturološkim vrijednostima Amerikanaca srednje klase, Aimeejine bučne jurišne tehnike – odraz njenih ranih iskustva s Vojskom spasa - i očekivanje da se znaci i čuda očituju, demonstrirali su specifičan pentekostni pristup evangelizaciji. Božja sluškinja

Tijekom svoje službe Aimee je iznova prepričavala svoju dramatičnu životnu priču pod nazivom „Od Milkpaila do propovjedaone“. Tisuće su s iščekivanjem slušali dok je pripovijedala o svom ocu metodistu i majci koja je bila pripadnik Vojske spasa te svom životu

Svoju predanost je pokazivala tako što je zabijala šatorske kolce u zemlju pri podizanju šatora za sastanke probuđenja, provodeći sate moleći za sve koji su bili u potrebi, hraneći i odijevajući gladne Los Angelesa, debatirajući s ateistima, dijeleći humanitarnu pomoć pogođenima prirodnim katastrofama i prodajući ratne obveznice za vrijeme Drugog svjetskog rata.

Paul. F. Gray 2008. (Korišteno s dopuštenjem)

Budimo malo tolerantniji prema novom pastoru. Nije on kriv što je naš dragi pastor Štef, koji je bio najljubazniji, najmudriji i najelokventniji propovijednik koji je ikada živio na ovoj planeti, otišao u penziju.

na maloj farmi kraj Ingersolla, u Ontariju, u Kanadi 1890-tih. Publika je bila očarana njenim zarukama i brakom s Robertom Sampleom, škotsko-irskim evangelizatorom i njihovim misionarskim putovanjem u Hong Kong. Slušatelji su tugovali s njom dok je prepričavala o njegovoj iznenadnoj smrti od malarije 1910. godine i njenom samotnom povratku u Ameriku sa svojim prvim djetetom, Robertom Starr koja je rođena 6 tjedana nakon Robertove smrti.

Osjećali su Aimeejinu borbu hoće li poslušati Božji poziv, sve dok ležeći na samrtničkoj postelji nije čula glas koji joj je govorio: „Hoćeš li

poći sada?“. Željela je poput jednostavne sluškinje raditi za Isusa na bilo koji način. Svoju predanost je pokazivala tako što je zabijala šatorske kolce u zemlju pri podizanju šatora za sastanke probuđenja, provodeći sate moleći za sve koji su bili u potrebi, hraneći i odijevajući gladne Los Angelesa, debatirajući s ateistima, dijeleći humanitarnu pomoć pogođenima prirodnim katastrofama i prodajući ratne obveznice za vrijeme Drugog svjetskog rata. Njeni su slušatelji suosjećali s bolima koje joj je nanijelo progonstvo i kritizacijom koje je došlo usput. Pošto je splela niti svoje pripovjesti, pozvala je sve nespasene da

svoje živote predaju Kristu i potakla vjernike da se posvete Njegovoj službi.

KREATIVNI KOMUNIKATOR

Tih dvadesetih godina devetnaestog stoljeća kada je većina *mainstream* kršćana prezirala pentekostalce, Aimee Sample McPherson je postala najpoznatiji sjevernoamerički evangelizator. Propovjednici i laici su mahom posjećivali njezine sastanke. 1.

siječnja 1923. je otvorila Angelus Temple u Los Angelesu u Kaliforniji, jednu od prvih megacrkvi u Sjedinjenim Državama zajedno s mnogim podružnim zajednicama. Ukrašena s osam velikih oslikanih vitraja, 5300 sjedala i dva balkona i u to doba najvećom samostojećom kupolom u Sjevernoj Americi, izgradila ju je bez ikakvih zaduživanja, plaćenu novčanim prilozima tisuća protestanata gotovo svih denominacija.

Iste je godine osnovala Lighthouse of International Foursquare Evangelism (Svjetionik međunarodne četverokutne evangelizacije) poznatu kao LIFE biblijsku školu, kako bi obučila Duhom ispunjene pastore, evangelizatore i misionare. Dok su se pentekostalne biblijske škole borile za opstanak, LIFE je započeo rad u novoj zgradi sagrađenoj tik uz Angelus Temple. Frank C. Thompson, tada umirovljeni metodistički propovjednik i urednik popularne *Thompson Chain Reference Bible*, predavao je nekoliko biblijskih predmeta te je služio kao počasni dekan. Iako nije bio pentekostalac, Thompson je s Aimee dijelio entuzijazam prema božanskom iscjeljenju. Aimee je njegovala zajedništvo i suradnju s drugim kršćanima.

Zbog čega je njena služba bila toliko djelotvorna? Prvo, Aimee je promovirala međudenominacijsku evangelizaciju, prioritet uklesan na kamenu temeljcu Angelus Templea. Usprkos tomu što je bila zaređena kao baptistički propovjednik, s licencom metodističkog poticatelja te je neko kratko vrijeme posjedovala

Aimeejeno razumijevanje dinamičnog djelovanja Svetog Duha obogatilo je njene kreativne talente. Razumjela je američku kulturu i vidjela ju je kao most da evanđelje donese čovječanstvu. Aimee je prihvatila prednosti audio-vizualnog načina komunikacije. Postala je slavna po svojim ilustriranim propovijedima, sakralnim operama kojima je bila autor i producent.

evangelizatorske vjerodajnice Assemblies of God, odbijala je svoju službu ograničiti na usku publiku. Gdje god je išla, Aimee je odvažno pronosila svoje „Foursquare (četverokutno) evanđelje“ (Isus kao Spasitelj, Iscjelitelj, Krštavatelj i Dolazeći Kralj). Drugo, Aimeejeno razumijevanje dinamičnog djelovanja Svetog Duha obogatilo je njene kreativne talente. Razumjela je američku kulturu i vidjela ju je kao most da evanđelje donese čovječanstvu. Aimee je prihvatila prednosti audio-vizualnog načina komunikacije. Postala je slavna po svojim ilustriranim propovijedima, sakralnim operama kojima je bila autor i producent i po osnivanju KFSGa, jedne od najstarijih vjerskih radio stanica u zemlji. Rezultat? Tisuće su posjetile Angelus Temple ili ju slušale na radiju te došli Kristu.

PROROČKO SVJEDOČANSTVO

Aimee je koristila kulturološke pravce za kršćansko svjedočenje, ali to nije činila nekritički. Jednom prigodom su stotine pripadnika Ku Klux Klana ušli u Temple očekujući njen blagoslov, a ona je osudila njihov rasizam kao nešto protivno Evanđelju. Iako je produkcija njenih ilustriranih propovijedi imala nešto od Hollywoodskog okusa (Charlie Chaplin je savjetovao kako postaviti scenografiju), Aimee je bila brza u osudi društvenih poroka: alkoholizma, trgovine bijelim robljem (prostitucije), ovisnosti o drogama i sveg ostalog što je ljude držalo u ropstvu grije-

ha. Također je napadala korupciju u policiji – javno osuđujući korumpirane policajce poimence – prepoznajući kako to zlo ljudskih struktura upropaštava nevine građane koji poštuju zakon. Stoga ne iznenađuje kako ju je kriminalno podzemlje Los Angelesa mrzilo. U Winnipegu i drugim gradovima hrabro je posjećivala javne kuće dijeleći Nove zavjete i nježno se grlila i molila sa ženama.

Aimee je također odbacivala norme kojima je društvo ograničavalo žene, posebno one pozvane u Božju službu. Iako je na dan Pedesetnice Duh izliven i na muškarce i na žene, neki pentekostalci su ograničavali djelovanje i službu žena, posebno u službi propovijedanja. Aimee nije prihvaćala ništa od toga. Na nju su, bez sumnje, utjecale druge poznate žene uključujući Evangeline Booth, zapovjednicu Vojske spasa u Kanadi i Marie B. Woodworth – Etter, jako poznata evangelizatorica koja je djelovala između 1880. i 1920. godine. Zauzvrat, Aimee je postala uzor koji su slijedile druge žene propovjednici, uključujući Kathryn Kuhlman. S jednakim pravima danim ženama 1919. godine, Aimeejina služba je odražavala bezgranične mogućnosti koje bi mogle imati žene u službi Bogu.

OSTAVŠTINA NOVIH CRKAVA

Dok se mnogi sjećaju „Sestre McPherson“ po njenim uspješnim evangelizacijama, po njenoj dobro poznatoj otmici iz 1926., po osnivanju International Church of the Foursquare Gospel (Međunarodne crkve četverokutnog evanđelja), njezin doprinos osnivanju novih crkava i dalje ostaje nedovoljno vrednovan. U jeku njenih kampanja širom zemlje, stotine, vjerovatno i tisuće pentekostalnih zajednica su bivale ukorijenjene zajedno s ostalim nezavisnim i drugim pridruženim Forsquare crkvama, Assemblies of God, i drugim povezanim crkvama. Kad bi propovijedala ili molila za bolesne u Denveru, Whichiti, Philadelphiji ili Torontu, uslijedilo bi probuđenje. Njene bi kampanje snažno utjecale na rast malih pentekostalnih zajednica koje

su se borile s problemima. Aimeejin utjecaj se kroz prekomorske evangelizacije i kroz predan rad Foursquare misionara proširio širom svijeta. Danas je malo poznato pismo iz Sjedinjenih Država Gheorghiu Bradinu, u kojem se opisuje Aimeejena služba i krštenje Svetim Duhom, što je bila iskra koja je zapalila veliko pentekostno probuđenje u Rumunjskoj.

OSTATAK PRIČE

Aimeejino putovanje „Od Milkpaila do propovjedaone“ – sa svojom dramatičnošću i patosom, svojim usponima i padovima, smijehom i suzama – doslovno je držala svoje slušatelje na rubovima njihovih sjedala. Na neki način, ona nalikuje njihovim vlastitim pričama, barem onim koje su i sami htjeli doživjeti. Ali, dok je ona nadahnjivala njihovu maštu, ostatak svoje priče nije mogla dijeliti s njima, možda zato što kršćani preferiraju heroje od porculana koji nemaju nesavršenosti, poput onih kojima se dive. Kad su se pojavile krhotine, obožavanje se okrenulo u prezir. „Bacite je, bacite je“, govorili su: „Ne vrijedi ništa.“

S vremenom, Aimeejina javna pojava je sakrivala bolnu usamljenost. 1911., godinu dana nakon povratka iz Kine, udala se za rastavljenog Harolda McPhersona koji joj je naizgled nudio sigurnost koju je trebala. Dvije godine potom rodila je sina Rolpha. Pritisci domaćinstva su sve više frustrirali njeno snažno breme za evangelizacijom. Kad je Harold pristao da ju prati na njenim

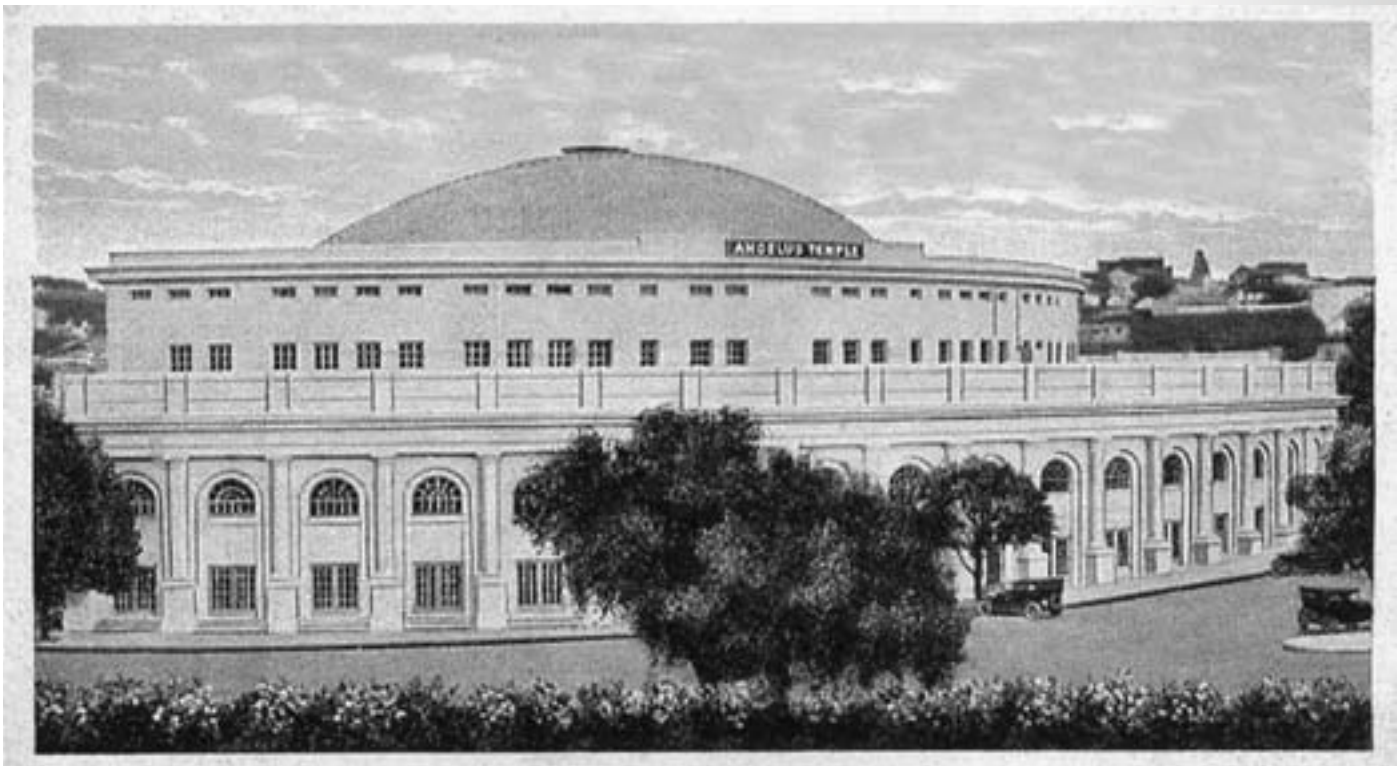
evangelizacijama, pomislila je da ima najbolje iz oba svijeta. No,

Aimee je bila daleko darovitija. Na koncu, on nije mogao živjeti u sjeni njezine rastuće popularnosti te je zatražio razvod dok je njena služba bila na svom vrhuncu.

Kao posljedica njezne otmice 1926., Aimeejinu energiju je progutao njezin naporan raspored (ponekad bi propovijedala i poučavala 21 puta tjedno). Sudski proces, negativni publicitet, i gomilajući financijski problemi, doprinjeli su njenom

živčanom slomu 1930. I obiteljski odnosi su zahladili kada se otuđila od onih koji su joj bili najbliži, napose majke i kćeri. Također je bezglavo uletila u brak s glazbeni-

Aimee je također odbacivala norme kojima je društvo ograničavalo žene, posebno one pozvane u Božju službu. Iako je na dan Pedesetnice Duh izliven i na muškarce i na žene, neki pentekostalci su ograničavali djelovanje i službu žena, posebno u službi propovijedanja. Aimee nije prihvaćala ništa od toga.

kom Davidom Huttonom za kojeg se nadala da će je usrećiti. Pokazalo se da je od samog početka bio osuđen na propast. Na kraju, počela je opadati njena služba iscjeljenja, veliko poniženje s kojim se mogu susresti evangelizatori iscjelitelji. Da stvar bude gora, novine su se s oduševljenjem naslađivale svakoj njenoj pogrešci i svaki je trač u vezi s njom dospijevao na naslovnice. Aimee je i više nego dovoljno propatila kako bi otkrila da joj je Božja milost dostatna (2. Korinćanima 12,9) – Božja ljubav je najveći znak i čudo od svih.

Pomazana služba Aimee Semple McPherson ju nije izuzela od kušnji i promašaja s kojima se ljudi susreću. Poput propovjednika, u prošlosti i sadašnjosti, bilo je trenutaka

Aimee je bila brza u osudi društvenih poroka: alkoholizma, trgovine bijelim robljem (prostitucije), ovisnosti o drogama i sveg ostalog što je ljude držalo u ropstvu grijeha. Također je napadala korupciju u policiji – javno osuđujući korumpirane policajce poimence – prepoznajući kako to zlo ljudskih struktura upropaštava nevine građane koji poštuju zakon.

kada je s propovjedaone objavljivala puno radikalniju poruku o kršćanskom učenjstvu nego što ju je sama mogla pokazati. Duhom ispunjeni propovjednici nisu imuniji na probleme od drugih. Uz to, utjeha koju doživljavaju unutar kulture vrlo lako može iskrenuti nečiju percepciju o samom sebi i svojoj službi. Kao što je slučaj s Aimee, svaki kršćanin ima mane i slabosti koje njegovim najboljim namjerama da služi Bogu pridodaje određenu dozu rizika.

Za Aimee, uspjeh u službi kao i poteškoće u

osobnim odnosima, predstavljali su najveće izazove njezinom integritetu. Od njezine smrti 1944. godine i drugi pentekostni propovjednici se bore s istim stvarima kao što je uspjeh, ponos i odnosi – i neki su pali. Malo ih se uspjelo podići i poput Aimee Semple McPherson, nastaviti pridonostiti Kraljevstvu Božjem.

Trepćući očima, moja se baka često prisjeća slave i sile u „Sestrinoj“ službi. Za nju i mnoge druge, Aimee nam je oporučno ostavila probuđenje koje nas podsjeća što sve Bog može učiniti kroz Svoje sluge koji ostanu vjerni svom pozivu i dozvole Duhu da obogati njihove kreativne darove. Razmišljajući o Božjoj milosti u vlastitom životu, Pavao je mudro savjetovao svoje korinške prijatelje kritizere da: „ovo blago nosimo u zemljanim posudama da se ona izvanredna uspješnost pripisuje Bogu, a ne nama“ (2. Korinćanima 4,7).

☞ **Dr. Gary B. McGee,**

je profesor crkvene povijesti na Assemblies of God teološkom fakultetu, u Springfieldu, Missouri.

Preveo Goran Punda

Preporučena literatura

Aimee Semple McPherson, *This is That*, Foursquare Publications, Los Angeles, 1923. (reizdano 1996.)
Aimee Semple McPherson, *Aimee: The Life Story of Aimee Semple McPherson*, Foursquare Publications, Los Angeles, 1979.
Edith L. Blumhofer, *Everybody's Sister*, William B. Eerdmans Publishing Co., Grand Rapids, 1993.
Daniel Mark Epstein, *Sister Aimee: The Life of Aimee Semple McPherson*, Hartcourt Brace Jovanovich, New York, 1993.

Prepreke poznavanju Boga

JILL BRISCOE

Bio je to jedan tipičan predivan jesenski dan u Engleskoj 1967. godine. Moj je suprug veselo ušao u kuću, pridružio nam se u večeri i obznanio: “Pa, djeco, idemo u Ameriku!” Oči naše troje djece širom su se otvorile. David je pogledao malo nervozno u svoju sestru koja je zurila u svoju šalicu. Pete je izvalio šalu (njegov način za smanjivanje napetosti), a moje je srce silno lupalo. Što to znači za obitelj Briscoe? Što će nam život donijeti?

“Znam o Americi”, rekao je David. “Obradivali smo je u školi ove godine.” David je doista znao malo o Americi. Učenjem je tek postao svjestan da ona postoji. Znanje o, nije bilo poznavanje. To ga je tek čekalo u mjesecima priprema koji su nadolazili. Stuart (koji je već putovao po SAD-u) nam je poslao fotografije ili načinio predivne opisne audio vrpce, dodajući detalje našem znanju. “Sele kuće na kamionima – po cestama?” – upitala je Judy u nevjerici. “Tata voli šetati u šoping centrima?” – Pete je komentirao u čudu, poslije slušanja jedne vrpce u kojoj Stuart opisuje američki trgovački centar.

“Ti ljudi imaju najbolji način da ti bezbolno uzmu novac iz tvog džepa”, bio je njegov komentar.

Informacija nije poznavanje – doista znati kakva je Amerika. No, što smo bili svjesniji i prikupljali podatke, to smo bili ushićeniji. Tata je donio bejzbol kape, magnet za moj frižider i barbi lutku za Judy. No čak ni naši topli osjećaji nisu mogli stvoriti istinsko poznavanje.

11. studenog 1970. ukricali smo se na avion u londonskoj zračnoj luci i sa svim svojim osobnim stvarima pakiranim u po dva kovčega po osobi krenuli smo na put sa svojim psom zlatnim ptičarom Princeom do zračne luke O’Hare u Chicagu, Illinois. Sada je pravo poznavanje započelo. Stigli smo.

NEZNAJJE (NEUPOUČENOST?)

Poznavanje Boga nije svjesnost, informacija ili emocionalna pobuda. Poznavanje znači biti tamo – ukrati se u avion vjere i ostaviti iza sebe intelektualno promišljanje o Božjem usmjerenju ili pobudu duhovne čežnje i zapravo stići na odredište. A to je, dakako, samo početak istinskog poznavanja.

Ubrzo smo započeli svoje dvadesetčetverogodišnje iskustvo. Bili smo u SAD-u. Sjedinjene Američke Države ubrzo su postale dio nas

kroz tisuću različitih oblika osobnih spoznaja i iskustava. Prihvativši nove stvarnosti trebali smo ostaviti pogrešne koncepcije stečene tijekom života. Tako je i s poznavanjem Boga. Morali smo ponovno naučiti neke stvari; odviknuti se od nekih. Shvatili smo da do prave spoznaje može doći tek kad se smjestimo, uklopimo u kulturu te prilagodimo na potpuno nov, ponekad čudan, način življenja. Što prije se prilagodimo, to prije možemo upoznati tu predivnu novu zemlju, njezine ljude te što Bog želi da činimo 5000 km udaljeni od kuće.

VAŽNOST MENTORA

Stav je uvelike utjecao na naše prilagođavanje. Radi Boga, radi djece, radi supruga i radi sebe, pouzdala sam se srcem, dušom i umom u Boga i odlučila uložiti snagu i napor naučiti sve što je prije moguće. Otkrila sam da je samo pitanje želim li doista znati. Koliko sam silno zapravo željela biti dio svega toga. Hoću li ispravno reagirati na znatni kulturalni šok nove okoline ili ću se držati 35-ogodišnjeg vlastitog načina rješavanja stvari, vlastitih stajališta, vlastitog načina spoznavanja stvari? Ponekad je bilo korisno upoznati doseljenike iz domovine i razmijeniti spoznaje – neku drugu Engleskinju koja bi me ohrabrila da radim na tome. Pronašla sam jednu takvu koja je došla deset godina prije nas i djelotvorno služila Americi i njezinu narodu.

Kao mlada vjernica upijala sam životopise muškaraca i žena koji su poznavali Gospodina, ljubili Gospodina, služili Gospodinu i evangelizirali u svojoj gorljivosti da ga obznane. Ljudi poput Hudsona Taylora, C. T. Studda, Adonirama Judsona, Williama Careya, Williama i Catherine Booth, Mary Slessor i Amy Carmichael. Oni su darežljivo dijelili svoje poznavanje Boga sa mnom kroz stranice tih knjiga i, poput moje prijateljice Engleskinje, pomogli mi prilagoditi stajališta i prihvatiti to. Ti divovi vjere postali su moji mentori. Priče muškaraca i žena koje je Bog silno upotrebljavao mogu nas uvesti u tajne njihove spoznaje i omogućiti nam snažno napredovanje prema zrelosti.

Možda ste upoznali Boga sami i nikada niste imali mentora ili pomoćnika u posvećenju.

Bez kompromisa
Melody Green i David Hazard

Više o Keithu Greenu možete saznati u iscrpnoj biografiji na 500 stranica. Potresno, nadahnjujuće, zanimljivo, izazovno!

Cijena: 111,00 kn
500 str., meki uvez
Telefon +385 (0)95 8190 136
www.bibliotekamalenj.hr

Poznavanje Boga nije svjesnost, informacija ili emocionalna pobuda. Poznavanje znači biti tamo – ukrati se u avion vjere i ostaviti iza sebe intelektualno promišljanje o Božjem usmjerenju ili pobudu duhovne čežnje i zapravo stići na odredište. A to je, dakako, samo početak istinskog poznavanja.

Ja sam se obratila Kristu preko djevojke koja me upućivala, poučavala o Kristu. Nisam uopće shvaćala da mi se upravo to događa. Smatrala sam da svaki novoobraćenik ima nekoga kao što sam ja imala. Sestru koja mi je preporučivala kršćanske knjige o kojima smo kasnije razgovarale, koja me poticala učiti 20 ređaka (i njihove citate) tjedno, učila me kako moliti, proučavati Riječ i svjedočiti, te mi pomogla započeti moje obrazovanje o misiji u svijetu.

Kasnije sam shvatila da nismo svi imali takvu pomoć. Sami ne znamo kako postaviti pitanja vezana uz tekst i čuti njihove odgovore, načiniti tematsko istraživanje kroz Bibliju o nekoj korisnoj temi, praktično voditi nekoga do Krista, a ne samo utjecati na njega, ili vidjeti ispunjenje molitve na dramatičan način. Svi mi trebamo učitelje, a ako nismo u nekoj crkvi koja sustavno poučava evanđelje, nagađanje neće pomoći. Znamo da trebamo čitati Bibliju, no gdje trebamo započeti, kada to činiti ili kako pravilno tumačiti i primijeniti ono što čitamo? Postoje li smjernice, pravila, pomagala? Odgovor je, svakako, da, no vodilje zahtijevaju vođu, a pravila i umijeća treba usvojiti. Mentor može otkloniti mnoge prepreke istinskom poznavanju i doživljavanju Boga. Ponekad trebamo poduzeti inicijativu, kao što sam ja

Zauzetost je još jedna stvar koja nas može spriječiti da upoznamo Boga. Neki su od nas zauzeti čineći važne stvari; neki su od nas zauzeti tek tako da bi bili zauzeti. Postoji zauzetost koja je blagoslovljena i ona koja je pogubna.

učinila tražeći pomoć one Engleskinje koja je znala daleko više od mene i zamoliti mudrijeg i iskusnijeg vjernika da nam pomogne.

ZAUZETOST

Zauzetost je još jedna stvar koja nas može spriječiti da upoznamo Boga. Neki su od nas zauzeti čineći važne stvari; neki su od nas zauzeti tek tako da bi bili zauzeti. Postoji zauzetost koja je blagoslovljena i ona koja je pogubna. Godinama sam se borila s tim. Kao kršćanska radnica koja ljubi Gospodina, čeznem čuti “dobro učinjeno” na kraju dana. Bojim se da ću čuti “nedovoljno” ili “pretjerano”. Koliko zauzet znači biti prezauset? Tko će mi reći? On će reći.

OSTAVLJANJE STVARI NEDOVRŠENIMA

Umjetnost ostavljanja stvari nedovršenima je stečena umjetnost – bilo da se radi o kućanskim poslovima, odgajanju djece, crkvenom radu ili poslu na svjetovnoj tržnici. Nema kraja poslovima koje treba obaviti, a ako ljubite Gospodina čini se da nema kraja obvezi da to učinite sami, uz malu pomoć svojih prijatelja.

Svijet je velik i izgubljen, a nikada nema dovoljno ljudi da bi ga zadobili. Postoji bezbroj zadataka kojima treba prionuti u domu i obitelji, a čini se da dan nikada nije dovoljno dugačak da bi ih ispunili. Povrh toga, radno mjesto svakim danom postaje sve više užurbano. *Koji je naš udio u onome što treba učiniti?*, pitamo se. To je ono pravo pitanje. Koliko zauzet je prezauset? Kada trebamo činiti, a kada trebamo biti? Čini mi se kako se krivnja sama nameće mom duhu što god odlučim. “Gospodine”, molila sam nedavno, “koji je moj dio u svemu tome”?

Mnogi od nas su se mučili tijekom propovijedi koje kao da se odnose baš na nas – propovijedi koje izravno govore o tome što znači biti prezauset da bi bio blagoslovljen. Kao žene, čini se da ponovno upoznajemo Martu svakoga tjedna. No nakon što si uzmemo predah kako bismo bile blagoslovljene, otkrivamo kako nam je srce začuđujuće motivirano da bude zauzeto. Isus ne osuđuje zauzetost, već samo našu tjeskobu oko toga. Iako treba zadobiti svijet za Krista, Bog očekuje da se najprije brinem za misijsko polje koje mi je na dohvataju ruku. To je moj djelić svijeta i zacijelo ću odgo-

varati za to. Postoje milijuni gladnih koje treba nahraniti, no Bog očekuje da ponudim samo ribu i kruh koji su u mojoj košarici za objed. Ima djece koju treba odgojiti, no ja sam odgovorna najprije i iznad svega odgojiti svoju djecu u stezi i riječi Gospodnjoj. Također zacijelo ima mnoštvo kršćana koje treba poučiti, savjetovati i pomoći im da ustraju. No ja ih nisam spasila, niti pak ih ja trebam održati. Sve je to stvar umijeća ostavljanja stvari nedovršenima.

Isus je znao kako to činiti. Jednoga je dana rekao svom nebeskom Ocu: “Dovršio sam djelo koje si mi dao da izvršim” i otišao je kući u nebo u dobi od 33 godine. Razmislite o tome. Pomislite na sve gubavce koje je ostavio; sve gladne, slijepce, hrome i opsjednute demonima koji su ostali gladni, hromi, slijepi i opsjednuti demonima, zato što je on dovršio djelo koje mu je Bog dao da ga izvrši. “Kako je mogao ispuniti djelo koje je trebalo biti ispunjeno”?, možda ćeš biti kušan upitati. Ne kaže: “Dovršio je djelo koje je trebalo izvršiti”. Kaže: „Dovršio je djelo koje mu je Bog dao da ga izvrši.“ Upravo je zato važno naučiti tajnu kako ugađati Bogu. “Ja činim samo ono što hoće moj Otac”, kaže Isus.

Kad mu ugađamo čineći ono što nam je dao da činimo, otkrit ćemo da smo mu blizu. Nećemo biti toliko zauzeti da nam se vrte u glavi zbog posla. Ostavit ćemo jadikovanje i strah od umiranja i moliti djelotvornije da Bog pošalje ostale poslanike da učine djelo koje je dao njima da ga učine, dok smo mi zaokupljeni sa svojim blagoslovljenim poslom. Najvažnije, nećemo uskratiti drugima radost da čuju svoje “dobro učinjeno” na kraju dana. Možda trebamo preispitati svoja srca i biti sigurni da možemo reći: “Ja činim samo ono što hoće moj Otac”. Kad bismo težili tome, već bismo svladali umijeće ostavljanja stvari nedovršenima i otkrili kako činimo samo svoj dio u svemu tome.

HIROVITOST

Što nas sprječava da ostanemo u dodiru s Bogom? Neznanje, zauzetost, a često i hirovitost. Možemo postati sitničavi ljudi. Sitničavi ljudi su mali ljudi koji ne mare nimalo za velike stvari, suviše su zaokupljeni svojim sitnicama. Svi mi možemo pasti u tu zamku. Postojano molim Boga da me čuva od ograničenog načina razmišljanja - od toga da razmišljam usko, lakomisleno i ispodprosječno. Nikada ne mogu umaći tom nastojanju, zato jer moj svjetonazor traži nešto od mene u pogledu življenja, vizije, osobnog obrazovanja i puno mog cijjenjenog vremena. Široki pogled na svijet umjesto sitničavosti rezultira u meni pokušaje donošenja značajnih promjena tamo gdje živim: biti sol – sprječavajući kvarenje – i svjetlo u tami. Ako bismo poosobili hirovitost, mogli bismo

reći kako hirovitost razbija glavu oko toga je li njezinu tijelu prevruće ili prehladno dok sjedi u udobnoj crkvenoj prostoriji; je li netko zauzeo njezino parkirno mjesto na crkvenom parkiralištu, ili, je li tko primijetio njezin najnoviji doprinos čemu god to već doprinijela. Hirovitost grize i vrebava svoju braću i sestre u Gospodinu i sprječava im čuti Božji glas kroz pastora, za kojega hirovitost tvrdi da je ili preplitak ili predubok. Šteta je biti hirovit; to nas sprječava da upoznamo Boga. Isus kaže da ne smijemo biti sitničavi ljudi. Ne bismo trebali uložiti svu svoju energiju praveći od sitnice veliku stvar. Ako to činimo, ostat ćemo uskih pogleda i ljudi bez mnogo utjecaja i možda nikada nećemo naučiti slobodno i kreativno upisati Isusovo ime u srca drugih ljudi.

Jednoga je dana Isus čuo učenike kako se prepiru oko ručka. "Podignite svoje oči", savjetovao ih je. "Pogledajte polja", rekao je "bijela su i zrela za žetvu". Ako su nam oči uperene na komad kruha u našim rukama, nikada nećemo vidjeti Onoga koji je najprije dao da žito uzraste. Možda ćemo se početi prepirati oko toga koji je kruh najbolji – integralni ili bijeli. Gospodin nas želi osloboditi od oduševljenosti i zaokupljenosti našim ručkom. Neka nas veća glad i potrebe duhovno izglednjeloga svijeta uzdignu iznad hirovitosti koja nas tako lako sputava.

LIJENOST

Što nas sprječava da se zblizimo s Bogom? Neznanje, zauzetost, hirovitost, i svakako lijenost da nešto učinimo – čista prirodna lijenost. Jednostavno nam se ne da. Prelijeni smo ustati ujutro, zato jer smo prelijeni navečer leći ranije. Nemojte reći: "Ne mogu", – recite, "Ja neću". Lijenost je voljna odluka da ne idemo u dobre krajnosti. Naš izgovor zašto se nismo duhovno disciplinirali je zato što ne želimo da

nas prozovu čudacima. Lijenost nas savjetuje da budemo umjereni. Čini malo ovoga, malo onoga, malo trećega. Operativna riječ je *malo*. Lijenost zijeva kad čuje govor o lijenosti. Brzo se isključuje, prebrzo da bi čula primjenu. Ona je prelijena da bi se usredotočila na nešto što je duhovno imalo poticajno, birajući radije dramu nego doktrinu, i glazbu umjesto poznavanja Pisma. Ona želi biti zabavljana, a ne podučena. Ako crkva nudi izbor tema, ona pažljivo bira one s naslovom "Kako naći mir za svoju dušu" ili "kako djelotvorno moliti u samo pet minuta". Ona također odlučuje ostati kasnije u uredu za vrijeme evangelizacija. Začudujuće je koliko se lijenost trudi ostati lijena. Otkrivam da se trebam oduprijeti lijenosti u svom životu.

POSVEĆENOST DRUGIMA

Budući da sam prirodno lijena u srcu (sjetite se, tijelo je slabo), smatram kako trebam imati neke obvezujuće zadatke prema stvarnim živim ljudima, a ne samo prema Bogu. Nađem negdje nekoga koga treba poučiti. (Ne morate biti učitelj da bi to činili). Samo ugovorite susret dva puta tjedno s nekim tko nije tako dugo u vjeri kao vi (uvijek možete naći takve ljude). To znači da trebam prebivati u Riječi, tako da ju mogu prenijeti onome s kim se susrećem u tu svrhu. Ako je to ista osoba kojoj sam odlučila služiti, moram imati nešto novo za reći svaki put kad se sretnemo.

Ja pomažem sebi u pogledu lijenosti određivši dan (moja je nedjelja) kada obećavam Gospodinu i sebi da ću napraviti bilješku, napisati pismo, nazvati nekoga ili poslati nešto kako bih ohrabrila ili izgradila nekoga, negdje, na neki način. Određivanje određenog dana u tjednu pomaže mi izbjeći prijedloge lijenosti za odlaganjem. Zamijetila sam da je lijenosti omiljeni dan u tjednu sutra. Lijenost živi, misli, sanja o sutrašnjici što djelotvorno poriče važnost današnjice. Svi moramo živjeti danas kao da sutra neće biti, znajući da potpuno sutra nikada ne dolazi.

POSTOJI CIJENA KOJU TREBA PLATITI

Možda nas plaši cijena svega toga. Sjedeći na misijskoj konferenciji i slušajući govornika kako govori o napuštanju svega kako bi slijedili Boga, pitala sam se nije li možda upravo to prije svega najveća prepreka poznavanju Boga. Isus je pozvao Petra

da ga slijedi. Priču nalazimo u Luki 5. Petar je poznavao Krista. Andrija ga je upoznao s Mesijom i Petar je svoje slobodno vrijeme provodio u Isusovu društvu. No taj dan je bilo drukčije. Za Petra je to trebalo značiti ostaviti sve i slijediti Isusa. Što je to značilo za Petra i njegovu obitelj? To je značilo napustiti posao i sigurnost (*Što je trebala činiti njegova žena bez plaće?, pitam se*), svoj dom i okolinu, svoje zanimanje, svoju neovisnost. Petar je zacijelo otkrio cijenu. No kako je iskusio Kristovu moć u čudesnom ulovu riba (6. redak), pao je do Isusovih nogu. Istina, nije rekao: "Uzmi me sa sobom", već naprotiv: "Idi od mene" (8. redak). No njegovo je srce bilo zahvaćeno, a um osvjedočen – taj Isus je Gospodin.

Kad je čuo Gospodnje riječi - „Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude!“ - usidrio je svoju brodicu i započeo iskustvo upoznavanja Boga koje nikada nije mogao doživjeti bez plaćanja cijene.

Na mom putu vjere, strah od onoga što bi to moglo značiti često me je sprječavao usidriti određeni brod i izaći na kraj s tim. No i mi smo poput Petra naučili "učiniti to prestrašeni" – slijediti bez obzira na sve. Neki su rekli kako je hrabrost "strah koji se pomolio". Izgovaranje molitve neće odagnati strah, no hrabrost će nadjačati strah koji se pomolio, spakirati kofere i otići s Gospodarom – ostavljajući sigurne, poznate i čak voljene ljude i stvari iza sebe radi njegove Riječi i evanđelja.

Poznavanje Boga ima cijenu. Mora imati. Zato jer što više znate, to više čeznete da i drugi znaju, a ta će vas čežnja povesti ne samo preko ulice, već možda i oko svijeta. Otkrila sam da ako vas Bog vodi sa sobom ne možete spakirati svoj brod u kovčeg – trebate ga usidriti.

Kad nas je 1970. crkva zamolila da napustimo Englesku i otputujemo u SAD, zatražili su da usidrimo svoje brodove, dođemo s odjećom koju trebamo i to je bilo sve. Bilo je teško – no neophodno – a bila je i cijena koju smo morali platiti. Dotada smo poznavali Boga kao onoga koji je pribavljao za nas; sada smo bili pozvani upoznati ga na novi i dublji način, no morali smo platiti cijenu. Svi smo se bojali, no slijedili smo ga i čineći to ostavili svoj brod u Engleskoj. Ponekad čeznem za njim – ponekad (vrlo rijetko) me velik val nostalgije zahvaća za mojom Galilejom, pitomim livadama mirnim brežuljcima i zlatnim narcisima - no tako je to, dio cijene. Cijena poslušnosti, međutim, potpuno je zasjenjena dubinom i radošću nove spoznaje Gospodina.

SVJETOVNOST

Što me dakle, u konačnici, može spriječiti da dođem bliže Bogu? Ja mogu. U konačnoj

Johny Hawkins 2008. (Korišteno s dopuštenjem)

Marko, čini se da su svi tvoji obiteljski problemi iza tebe.

analizi, to je ono grješno ja – tijelo – stari čovjek kojega sam opisivala. Sebičnost ima mnogo lica. U mojoj je naravi znati kako biti neprijatelj Bogu, a da me nitko tome ne pouči. Grieh koji me je pokvario drži Boga nadohvat ruke, koji se povlači kad neki ozbiljan grijeh treba biti oprostjen ili uvriježena navika s kojom se treba suočiti i nadvladati ju. Najveći je problem to što ne želim biti poput Isusa; želim biti svoja. To je bit tijela. Svjetovnost je sebičnost koja se šepiri. Vidjeti znači željeti; poželjeti znači morati imati. Naše ja samo želi uzeti, ne dati; živjeti, ne umrijeti; vladati, ne osloboditi. Što sprječava Jill Briscoe da ostane blizu Boga? Jill Briscoe. I znate da nikada ne postaje ništa lakše. Zapravo, što ste stariji, to teže postaje. To je kao da mislimo kako nam starenje daje neosporivo pravo birati iz duhovne orbite i ne činiti gotovo ništa; biti duhovni patuljak i ponositi se time. Pitam se što Pradavni misli o tome.

Pavao govori o tome u Rimljanima 7,21-24; unutarnja borba koja bijesni je borba koja će bjesnjeti sve do svršetka kad ćemo doći u nebo. Dvije se naravi bore u nama. To pomalo nalikuje na englesku pticu koja polaže jaja u svoje gnijezdo i sprema se izleći ih. Nailazi kukavica (lijena ptica) koja se ne zamara time da bi izgradila svoje vlastito gnijezdo i tako podmeće svoje jaje u već zauzeto gnijezdo - dvije naravi u jednom gnijezdu. Marljiva ptica grije i čuva sva jaja. Sada ptic kukavice – veći i podliji – raste i raste, grabeći hranu i prevladavajući. S vremenom on izbacuje vlasnike i suvereno vlada. Kakva slika tjelesne naravi. Sve ovisi o tome koju narav hranimo, koja će kontrolirati život u gnijezdu.

Bilo da je neznanje, zauzetost, hirovitost, lijenost ili svjetovnost, naša urođena sebičnost je ta koju treba pribijati na Kristov križ malo po malo, dan za danom. Tko će uzeti čekić i pribiti me na Križ? Jer kao što u Kristu svi umiru, u njemu ćemo i oživjeti. To je to. Mogu sebe doista smatrati mrtvom grijehu, ali živom Bogu. To je način razmišljanja koji započinje u mojim mislima, koji zahvaća moje srce i konačno čini da moje noge radosno poskakuju. Otkrivam da umiranje sebi ipak nije tako strašna ideja, jer me takva smrt oslobađa u moć i ugodu njegove svakodnevnice prisutnosti te me oslobađa od mene same. Dakle, što nas priječi u poznavanju i doživljavanju Boga na značajniji način? Što god to bilo, nije vrijedno promašenog života.

☞ Jill Briscoe,

je spisateljica i govornica koja živi u Brookfieldu, Wisconsin. Napisala je knjige *It Had To be Monday, Eight Choices That can Change a Woman's Life*, i *Prayer that Works*.

Sedam navika iznimno djelotvornih žena propovjednika

GAIL JOHNSEN

Kako bi nekome objasnili da ste vi žena, majka i propovjednik sve u jednom? Kako bi objasnili da ste pozvani od Boga, a istovremeno se borite sa samoćom, umorom, nesigurnošću, depresijom, bolešću i razočaranjima? Vi ste ljudsko biće. Vi ste nadareni. Vi ste i jedinstveni i želite da vas Bog upotrijebi na svoju slavu. Na temelju intervjua s mnogim ženama propovjednika i pastora svih dobi i društvenih slojeva, uputstva koja slijede vam mogu pomoći usvojiti navike koje će vam omogućiti: “da živite dostojno Gospodina, da mu budete ugodni u svemu; da budete plodonosni svakom vrstom dobrih djela i da napredujete u spoznaji Boga.” (Kološanima 1,10).

1. ODRŽAVAJTE VLASTITI DUHOVNI ŽIVOT

Vi ste, prvenstveno, Božje dijete, a tek

onda žena propovjednika. Treba vam intimno vrijeme s Ocem. Vaš odnos s Bogom prethodi vašoj službi za Njega. Do nesporazuma dolazi onda kada žene propovjednika osjećaju da svoj duhovni nivo moraju održavati kako bi bolje obavljale svoju ulogu. Proučavanje Biblije postaje nešto iz čega one izvlače stvari kojima će poučiti druge, umjesto da Biblija mijenja njih same te tako promijenjene utječu na druge. One njeguju darove Duha kako bi bolje djelovale, a ne zbog poslušnosti i čežnje da u punini hodaju s Bogom. Ako konstantno ne tražite i zadržite odnos zajedništva sa Svetim Duhom, lako možete postati plijen neplodnosti i prezauzetosti - govoreći i čineći ispravne stvari - dok ste u sebi prazne i beživotne. Kada želite ugoditi ljudima, a ne Bogu, motivi postaju zamagljeni. Gubite perspektivu i počinjete ovisiti o vlastitoj snazi umjesto o Božjoj sposobnosti.

Vi ste, prvenstveno, Božje dijete, a tek onda žena propovjednika. Treba vam intimno vrijeme s Ocem. Vaš odnos s Bogom prethodi vašoj službi za Njega. Do nesporazuma dolazi onda kada žene propovjednika osjećaju da svoj duhovni nivo moraju održavati kako bi bolje obavljale svoju ulogu.

Ali, ako svakodnevno razgovarate s Ocem, primete nutarnju snagu potrebnu za izvršavanje svake zadaće, dok vam okolnosti određuju dnevne aktivnosti. Bolje ste opremljene za borbu s strelicama kritičizma, za oprašanje u slučajevima kad vam osjećaji govore drugačije te za strpljivi odgovor umjesto srdžbe. Djelotvorna služba izlazi iz srca koje traži Boga.

2. NJEGUJTE IZVANCRKVENI ŽIVOT

Nakon nekoliko godina službe, shvatila sam da se moja čitava služba i društveni život odvijaju unutar četiri crkvena zida. Krug ljudi na koje sam izvan crkve utjecala je bio relativno malen, uobičajen razgovor s prodavačem na tržnici ili konobaricom. Željela sam biti tamo gdje ću moći živjeti kao kršćanka, a ne kao propovjednikova žena. Tada sam odlučila osposobiti se i služiti kao savjetnica u lokalnom kriznom centru za trudnoću. Također, učinila sam svoje susjedstvo i klub u kojem je treniralo moje dijete svojim misijskim poljem.

Ako niste dovoljno pažljivi, vaša služba u crkvi vam može progutati svo vrijeme i odvesti vas u

krivom smjeru tako da ćete se ograničiti samo na crkvu. Tako postajete izolirani i gubite kontakt s potrebama nekršćana. Učlanite se u neki klub ili sami započnite s nekim, npr. književnim debatnim klubom.

Ja sam se nedavno učlanila u ženski tenis klub. Nisam tamo nikog poznavala i nitko nije poznao mene; pa ipak, kontakti koje sam ostvarila su bili osvježavajući i dobitak. Svaki tjedan gradim odnose s onima koje ću tek saslušati i time sama stičem pravo da i ja govorim.

3. PAZITE NA SVOJE RIJEČI

Kao žene propovjednika, ponekad si neopreznim riječima same stvarate probleme. Pošto su vaše riječi poprilično utjecajne, vaši muževi moraju gasiti vatru koju ste vi potpalile. Stoga, imate divnu mogućnost da ohrabrite, savjetujete i učvrstite na načine koji zauvijek mogu utjecati na nečiji život. Koliko vam se puta dogodilo da vam je netko rekao da nešto što ste kazali je utjecalo na to da promijeni ili donese neku odluku? Vi se toga možda i ne sjećate. Na isti način, kritičizam, ma koliko bio opravdan, može imati trajne uništavajuće posljedice. Nedostatak povjerljivosti ubija povjerenje. Prije nekoliko godina moj mi je muž rekao kako me koristio kao rezonator za ideje. Ka-

zo mi je kako bi često odbacio neku ideju radi moje negativne ili ne tako entuzijastične reakcije. Iako nisam bila toga svjesna, moje su reakcije nosile određenu težinu. Stoga, ja svojim riječima mogu uništiti nečiji san. “Nesmotren govor kao da mačem probada, a jezik je mudrih iscjeljenje.” (Izreke 12,18).

4. BUDITE ONAKVA KAKVA JESTE

Svaka se žena propovjednika nosi sa nametnutim očekivanjima, bilo opravdanima, bilo neopravdanima. Svatko ima ideju kako bi trebala izgledati pastorova žena i što bi trebala raditi i to vam obično daju do znanja. Mnoge se trude zadovoljiti sve, a nikada ne uspiju. Kad pokušavaš biti netko tko nisi, kako bi održala sliku o sebi koju imaš, postaješ frustrirana i počinješ se osuđivati.

Kao žene propovjednika, ponekad si neopreznim riječima same stvarate probleme. Pošto su vaše riječi poprilično utjecajne, vaši muževi moraju gasiti vatru koju ste vi potpalile. Stoga, imate divnu mogućnost da ohrabrite, savjetujete i učvrstite na načine koji zauvijek mogu utjecati na nečiji život.

Budi onakva kakva jesi. Ljudi će te voljeti. Nekima dolazi pritisak od strane muža propovjednika da funkcioniraju prema njegovim standardima. Druge pak, dok žongliraju s kućom, poslom, obitelji, službom i percipirajućim očekivanjima, doživljavaju pritisak iznutra.

Dolazeći iz obitelji alkoholičara, baš i nisam bila na top listi onih “koje će najvjerojatnije postati pastorova žena.” Spašena sa 16, upisala sam Biblijsku školu kao beba kršćanin. Osjećala sam poziv u službu, ali nisam mogla vidjeti kako bi me Bog mogao upotrijebiti. Nisam svirala klavir i nisam točno mogla otpjevati niti dvije note - ne mogu ni danas. Pa ipak, On me upotrijebio na način koji nisam mogla niti zamisliti. Naučila sam služiti u onome u čemu sam darovita, a ne u onome što drugi od mene očekuju. Sloboda dolazi kada osjećaš sigurnost u onome što radiš. Bog je tebe posebno obdario kako bi ispunila potrebe svoje crkve. Bog zna što treba i kako se ti u to uklapaš. On svoje planove želi ostvariti u tebi i kroz tebe - kakva jesi.

5. NE USPOREĐUJTE SE S DRUGIMA

Uspoređivanje vlastite situacije s tuđom je zamka u koju lako upadnete. Verbalno ili neverbalno, gledaš na druge, želeći imati

ono što oni imaju ili biti poput njih. Takvo uspoređivanje vodi u dvije vrste grijeha, zavisti i ponosa - zavist kad se uspoređuješ s onima koji imaju više; ponos kad se uspoređuješ s onima koji imaju manje. Ako nam takve stvari promaknu, mogu postati korijen nezadovoljstva. Usredotočavanjem na druge, skidaš pogled s Boga i onoga što želi postići kroz tebe, tamo gdje se nalaziš. Želja da budeš negdje drugdje iscrpljuje tvoju energiju. Kao mlada majka hrvala sam se s potrebama moje dvoje male djece što je zahtijevalo moje vrijeme. Prije njihovog rođenja, radila sam punovremeno sa svojim mužem na “zadobivanju svijeta za Isusa.” Zamjerala sam što sam morala čistiti proliveno mlijeko, dok su prigode za velika djela prolazile kraj mene. Dok sam razmišljala o naizgled beznačaj-

nom stanju vlastitog života, dok su ostale žene pastora djelovale u svojoj službi, preplavljivali bi me valovi ljubomore i očaja. Danas sam malo mudrija, iako se okolnosti nisu promijenile. Danas imam četvero djece i još brišem proliveno mlijeko. Promijenio se moj pogled na stvar.

Neću uvijek pred sobom imati malu djecu. Za sada, nekim stvarima kažem: “Ne”. Ako služiti Bogu znači podići četvero djece, ja ću biti vjerna tom pozivu.

Vremena se mijenjaju. Ne uspoređujete se s onima oko vas. Bog je njih pozvao na drugo mjesto i drugi posao. Za Boga, veličina je imati srce da Mu služiš upravo tamo gdje se nalaziš.

6. ODVOJI VRIJEME ZA SEBE

U crkvi imamo doktora koji me stalno podsjeća da: “Kakvo je moje tjelesno zdravlje, takvo je i duhovno.” Na primjer, onako kako ću se nositi sa stresom i usamljenošću ovisi, u velikoj mjeri, o takvim stvarima kao što su zdrava prehrana i dovoljna količina sna i vježbe.

Naučila sam pridrijemati. Netko je rekao: “Ponekad je zadrijemati najduhovnija stvar koju možeš učiniti.” Poznajem ženu pastora koja uzima sate klavira, ne zato da bi svirala u crkvi, već iz vlastitog gušta. Čitajte knjige koje volite. Idite na predavanja. Radite ono što vas zanima. Odvojite vrijeme za sebe. Nemojte se osjećati krivima.

7. DRŽI OBITELJSKE PRIORITETE ISPRED SLUŽBE

Zadržavanje ravnoteže kod borbe koja se

Kakvu privilegiju imaju žene propovjednika da rade uz svoje muževe i dijele zajedničku viziju i strast - ohrabrujući i pokazujući im da hodaju s Bogom. Žene propovjednika su privilegirane da budu izabrane uzvišenim Božjim pozivom.

Gail Johnsen,

je udata za Darrel M. Johnsen, pastora First Assembly of God u Coeur D'Alene, Idaho.

1. Pokušajte biti onakvi kakvi jeste - u najboljem izdanju - ali budite kakvi jeste. Oduprite se pritisku da živite fiktivnu ulogu koju su vam drugi, poput deklaracije na

odjeću, stavili, da bi im se sviđjeli.

2. Najbolji dar koristite što više. Najveća pogreška je pokušati biti sve svim ljudima, tako ćete na koncu biti iscrpljeni.

3. Javno očitujte svoje prioritete - ljudi moraju znati.

4. Ne pokušavajte kontrolirati crkvu. Radosno pomažite drugima umjesto da budete ona koja zna odgovor na sva pitanja i koja utječe na svaku odluku.

5. Više slušajte, a manje pričajte - ljudi koji pate trebaju slušatelje koji će im pomoći.

6. Njeguajte čimbenike promjene. Potražite u crkvi one ljude koji posjeduju potencijal da utječu na crkvu, društvenu zajednicu, i na svijet.

7. Pokazujte ljubav prema svom mužu na vidljiv način. Držite ga za ruku pred čitavom zajednicom; dok hodate parkiralištem ili ispred crkvene zgrade. U razgovoru s ljudima, nek znaju da je on i poseban i ljudsko biće.

8. Svojoj djeci govorite o prednostima.

Pomozite im da vide blagoslove što su kći ili sin pastora i kako oni igraju pozitivnu ulogu zajedničkoj obiteljskoj službi.

9. Nađite molitvenog partnera kao nekog tko vam je srodna duša. Probajte se uključiti, ili čak započnite, grupu žena pastora gdje ćete jedna drugoj biti odgovorne.

10. Uzmite odmor za štovanje. Svakih par mjeseci otidite negdje gdje nećete trebati nikoga kritizirati, gdje neće biti nikakvih očekivanja, i gdje nećete trebati igrati nikakvu ulogu. Samo se napajajte inspiracijom i štovanjem.

11. Nemoj sve produhovljavati. Ako ne možete odgovoriti s biblijskim stihom, pa čak ni vlastitim iskustvom, ne trebate se osjećati da ste manje od žene pastora.

12. Isplanirajte dane godišnjeg odmora i večeri izlazaka. Pobrinite se da vaš muž označi važne obiteljske datume u svom kalendaru.

13. Budite pažljiv i objektivn promatrač u crkvi. Kada primjetite da u zajednici gori crvena lampica za uzbunu, upozorite na to svog muža. Probajte vidjeti stvari kao što ih vidi laik.

14. Ohrabrite muža da pronađe partnera kome će biti odgovoran, nekog s kim će, osim samo sa ženom dijeliti stvari iz pastorske službe.

15. Smijte se često. Naučite se smijati samoj sebi i vlastitim situacijama.

16. Budite pažljivi da uvidite potrebe svog muža. Nemojte uzmicati. Ponekad će, zbog težine sukoba, vaš muž postati natmuren, udaljen i depresivan. To možda neće biti lijep prizor, ali to nije pravo vrijeme da se povučete ili ga emocionalno kažnjavate.

17. Predano se brinite za sebe. Hranite li se zdravo? Vježbate li dovoljno? Stimuliraju li vas emotivno ispravne stvari?

18. Zadržite svoju usredotočenost. Molite se: "Gospode, pomoz mi da vidim kako stvari izgledaju Tebi." Uravnotežena, pobožna žena je nešto najbolje što muž/pastor može imati.

Preuzeto iz *Married to a Pastor's Wife* od H. B. London i Neil B. Wiseman (Victor Books, 1995, Cook Communications Ministries, Colorado Springs, Colorado), str. 251. Korišteno s dopuštenjem.

Preveo Goran Punda

zove odrastanje može biti teško. Žena jednog propovjednika je imala jedan duboki savjet: "Služba i obitelj su u partnerskom odnosu. Ne trebaš birati između jednog i drugog. "Nije istina da ako želiš uspješnu službu moraš izgubiti svoju obitelj. Ali, ako dođe do tijesnih izbora između obitelji i službe, uvijek izaberite obitelj. Kad su vam djeca bolesna, ostanite kući. Košarkaška utakmica može značiti da ćete propustiti nečiju proslavu. Obiteljske potrebe moraju biti prioritet i to se obično očituje količinom vremena koje ulažete u njih.

"Svojoj djeci naglašavajte prednosti, a ne nedostatke pastoralne službe", rekla je tinejdžerima pastorova žena. "Mi im dajemo ono što imaju ili nemaju." Ako je vaš stav prema službi negativan, velike su šanse da će i njihov biti takav.

Kao žene propovjednika vi imate mnoge uloge. No, ipak nemate veće službe od one da budete potpora svojim muževima. On je samo čovjek i prolazi kroz periode slabosti, sumnje i obeshrabrenja. Njegov posao nije lak.

"Uvijek sam čekala da se moj muž vrati sa sastanaka starješinstva, bez obzira kako bilo kasno", rekla mi je jedna žena. "Znala sam da će kad dođe kući, trebati potporu ili nekog s kim bi porazgovarao." "Brinite se za svoje muževe", rekla je jedna druga žena pastora: "Ako nećete vi, netko drugi će."

Kad vas gađaju kamenjem

Zaštititi svoju obitelj i svoj brak

DON I JODI DETRICK

Većina ljudi u crkvi ne ispaljuje metke. Ali mnogi gađaju kamenjem – ne onim kakvim mogu razbiti prozor. Umjesto njih, oni upotrebljavaju kamenje kojima uništavaju osjećaje, srca, snove i nade. Takvo kamenje boli. Pitajte bilo kojeg pastora koji povija rane zadobivene u verbalnom napadu nezadovoljnog člana ili starješine.

Nedjelja, 9. prosinac 2007., jutro hladno i oštro poput mnogih jutara u Koloradu. Ali ne poput većine prosinačkih nedjelja, pucnjevi su odzvanjali dok je čovjek s pištoljem nišanio u ljude koji su izlazili nakon bogoslužja u New Life Church u Colorado Springsu. Uplašeni vjernici, u panici, umjesto planova za ručak i nedjeljno druženje, dali su se u potragu za zaklonom kako bi preživjeli. Drama je za posljednicu imala to da je napadač uzeo dva mlada života i ranio trojicu ljudi. Zaštitarka je hrabrom intervencijom spriječila masakr ranivši napadača, koji je zatim presudio sam sebi. Nešto ranije tog dana, isti je napadač ispucao kišu metaka u predvorju Faith Bible Chapel u obližnjoj Arvadi, ubivši dva studenta organizacije Youth With a Mission i ranivši druga tri. Što je Matthewa Murraya potaklo na takvo nasilje?

Murrayevi roditelji su ga odgojili u kršćanskom ozračju i školovali ga kod kuće. Ipak, prije par godina Youth With a Mission su otpustili dvadesetčetverogodišnjeg Murraya. Ogorčen, Arvada kampusu je slao emailove pune mržnje. Za Murraya su rane bile preduboke. Uvrede i nerazriješena bol prerasli su u zamjeranje, gorčinu, mržnju, bijes i na koncu u neobuzdanu osvetu koju je te prosinačke nedjelje ispoljio na nevinim žrtvama.

Zbog pucnjave koja se dogodila u New Life-u, mnoge crkve sad drugačije gledaju na zaštitare, te razrađuju planove i procedure glede sigurnosti i zdravlja svojih članova. Mi to zovemo *Odjel za sigurnost*. Crkve koje vide kako stvari idu čine to već godinama. Naoružani stražari

se možda čine kao ekstremna mjera, ali kako odrediti do koje mjere nam je potrebno osiguranje, osobito imajući na umu da se u crkvenim prostorijama nalaze i djeca – u prostorijama koje bi trebale biti sigurne od svih uljeza i svih vrsta povreda?

Na sreću, tragični događaji poput pucnjave u New Life-u su izuzetak, a ne nešto što se svake nedjelje ponavlja. Većina ljudi u crkvi ne ispaljuje metke. Ali mnogi gađaju kamenjem – ne onim kakvim mogu razbiti prozor. Umjesto njih, oni upotrebljavaju kamenje kojima uništavaju osjećaje, srca, snove i nade. Takvo kamenje boli. Pitajte bilo kojeg pastora koji povija rane zadobivene u verbalnom napadu nezadovoljnog člana ili starješine. Moja žena i ja smo doživjeli sve to. Nakon gotovo 30 godina pastoralne službe u malim, srednjim i velikim crkvama - istovremeno podižući naše troje djece - dok smo popunjavali svoju kutiju za prvu pomoć naučili smo se trijaži. Pošto zadnjih nekoliko godina služim kao regionalni nadglednik, često pomažem pastorima i njihovim obiteljima da izraze nesigurnost i zadrže ravnotežu dok se oporavljaju od kamenovanja koje su pretrpjeli od onih kojima služe. Moja žena i ja vjerujemo u važnost "zašte na radu" kako bi svoju djecu zaštitili od onih koji bi ih mogli namjerno ili nehotice emocionalno povrijediti. Koliko mnogo ima djece pastora kojima se gadi crkva ili su daleko od Boga samo zato što, dok su odrastali, nitko nije sačuvao njihovo dostojanstvo i zaštitio ih od napada u crkvi? Koliko je mnogo propovjedničkih brako-

va, koji kao da su započeli u raju, propalo jer su ih crkveni sukobi uznemiravali, te na koncu unišili obiteljski život? Pošto ne možete angažirati zaštitare ili sagraditi ogradu kako bi zaštitili svoj brak i obitelj, uzmite u obzir ove prijedloge.

PREPOZNAJTE OPASNOST

"Da sam samo znao." Ne mogu vam reći koliko puta sam čuo pastore koji nisu prepoznali kakav negativan utjecaj previranja u crkvi mogu imati na njihove brakove i obitelji kako sa žaljenjem izgovaraju te riječi. Zapleteni u službu tjerani adrenalinom, pastori lako ignoriraju utjecaj negativnih okolnosti na njihove supruge i djecu - ali dođe dan kad zbog toga zažale. Naša vlastita naivnost u ranoj službi je učinila da se osjećamo pošteđenima od štete koju smo vidjeli u drugim obiteljima propovjednika. Razmišljali smo, ako mi volimo Isusa i svi u našoj crkvi vole Isusa, sigurno ćemo se slagati. To maglovito razmišljanje je pod svjetlom stvarnosti brzo isparilo. Davno, dok sam bio dvadesetdvogodišnji pastor početnik, za vrijeme biblijske poduke za odrasle dao sam neki bezazleni komentar. Govoreći o jednoličnoj prehrani kakva je bila mana, rekao sam da mogu shvatiti Izraelce, pošto umjesto dnevne porcije graha preferiram raznoliku prehranu. Nisam se pripremio na eksploziju koja je došla od jednog od najstarijih na predavanju. "Je, znaš ti što je patnja! Ti nisi morao živjeti za vrijeme velike depresije. I da si proveo tjedne u rovu za vrijeme Drugog svjetskog

rata kao ja, bio bi sretan da možeš pojesti malo toplog graha." Njegov ton je bio pun otrova. Što je više govorio, bio je sve glasniji. Na koncu ga je smirila njegova ponižena žena. Premda sam bio osupnut njegovim ispadom, tog sam dana naučio nekoliko stvari. Prvo, i najobičnije biblijsko poučavanje može postati opasno ako ljudi krivo čuju ili protumače vaše komentare i nakane. Drugo, čak iako neku osobu ne poznajete dugo vremena, možete predstavljati nekog ili nešto iz njihove prošlosti što može potaći negativnu reakciju. Ti ljudi ne reagiraju na vas; oni bacaju kamenje da si olakšaju prtljagu koju nose već dosta vremena. I na kraju, naučili smo da pazimo što govorimo kad smo blizu tog čovjeka i da čuvamo svoju djecu dok je on u blizini - uvijek spremno očekujući da taj vulkan eruptira.

POSTAVITE GRANICE IZMEĐU SVOG DOMA I CRKVE

Živjeli smo u stanu u sklopu crkve. Dok bi se nekima sviđao takav aranžman, za nas je to bilo izazov, pošto između doma i crkve nije bilo jasnog razdvajanja. Članovi crkve su mogli banuti u svako doba. Bilo nam je teško očuvati privatnost. Premda smo bili gostoljubivi i ljubazni, naglasili smo članovima zajednice da svoj dom doživljavamo kao privatni posjed i želimo da se naša djeca u njemu osjećaju sigurno. Pošto sam ja (Jodi), kao neplaćeni član vodstva bila poprilično uključena u službu, a naša su djeca još bila mala, osjećala sam veliku napetost između službe i roditeljstva. S vremena na vrijeme netko bi mi dao do znanja da ne ispunjavam njihove potrebe ili očekivanja. To bi me zapeklo. Puno mi je značilo što je moj

muž javno izražavao podršku meni kao i našoj odluci da prvenstveno budem majka koja će ostati kod kuće. Poticao je ljude da poštuju činjenicu da nisam na raspolaganju kao savjetnik u crkvi, voditelj službe za žene, biblijski učitelj, voditelj zbora i klavirist (iako sam bila aktivna u svim tim službama) dvadeset četiri sata dnevno, sedam dana u tjednu. Da smo to ponovo morali prolaziti, vjerovatno bi, uz još bolje razumijevanje vlastitih ograničenja postavili još jasnije granice. Previše žena propovjednika kada se uspoređuju sa ženama prijašnjih pastora ili nekom zamišljenom idealnom ženom kakve bi trebale biti, osjećala bol. Don i ja smo se dogovorili da namjerno jedan drugom budemo najbolji navijač - i privatno (čak i kad razmjenjujemo emailove) i u javnosti. Ponekad je: "Najbolja si!, Samo naprijed!", kad to napiše ili izgovori tvoj najbolji prijatelj, dugoročno najbolja okrjepa za srce protiv rana nastalih kamenovanjem. Također smo svjesno odlučili da svoju djecu nećemo prisiljavati na službu u crkvi ako za to nisu entuzijastični ili ne osjećaju poziv. S godinama su razvili vlastite darove

i želje koje se često razlikuju od naših. Crkva je većinom ljubazno dopustila da naša djeca istražuju vlastitu individualnost a da se ne moraju uklopiti u ulogu pastorove djece. Imaju li i vaša djeca slobodu biti svoja te svoju osobnost izražavati na vlastiti način bez suočavanja s kritikizmom u zajednici?

ZAŠTITITE SVOJU DJECU

Čak i ako živite daleko od crkve, vrlo je lako izbrisati granice i kući donijeti crkvene probleme. To može stvoriti nezdravu okolinu za vaša djecu. Ako ne budete dovoljno pažljivi, vaša djeca mogu povezati negativne osjećaje sa crkvom. Crkva može biti mjesto gdje mama i tata rade, ali također mora biti i mjesto gdje se djeca osjećaju sigurno i željeno. Ako roditelji dođu kući iz crkve vidajući svoje rane, djeca mogu početi osjećati nelagodu prema crkvi te je doživljavati kao mjesto boli umjesto mjesta mira i uživanja. Bez obzira kakvo mišljenje imate o držanju oružja, uvijek je tragično kad čujemo da su djeca poginula igrajući se kod kuće s napunjenim oružjem. Ako pastori i njihove žene nisu dovoljno pažljivi, nerasčišćena srdžba ili gorčina prema nekom tko ih je povrijedio, može biti poput napunjenog oružja koje nitko ne čuva. Premda pastori nikad ne žele da njihova djeca pakupe njihovu tjeskobu i negativnosti, ako ih djeca pronađu u kući, budite sigurni da će biti dovoljno radoznala da se poigraju s njima. Posljedice mogu biti tragične. Pobrinite se da ispraznite šaržer od municije gorčine, pesimizma i cinizma, kako ih djeca ne bi mogla dohvatiti i njima se ozlijediti. Također, može biti opasno gajiti nerealna očekivanja da naša djeca moraju biti savršeni uzor u svemu (ponašanju, sportu, talentima, pobožnosti, školi). Jednom godišnje ja (Don) sam osobno kao pastor licem u lice popričao sa svakim članom zajednice na nedjeljnom večernjem sastanku. Rekao sam im da se naša djeca ni u čemu ne razlikuju od njihove i da ni u čemu nisu obvezna ispuniti njihova očekivanja kakva bi trebala biti pastorova djeca. Čak i uz naše najbolje namjere i divnu zajednicu, naša su djeca ponekad i dalje osjećala da su iznuđena živjeti po određenim standardima koji se nisu ticali njihovih vršnjaka. Danas, mi ohrabrujemo roditelje da u svom domu stvore ozračje milosti i opraštanja. Pastori se u ponašanju trebaju držati biblijskih normi, ali isto tako trebaju svojoj djeci dozvoliti da budu onakvi kakvi jesu. Budite ponosni na njih, provodite vrijeme s njima i nikada ne prestanite graditi mostove komunikacije s njihovim srcima. Roditeljska ljubav i prihvaćanje su najbolji neprobojni prsluk za dijete. Recite svojoj zajednici da ako žele učiniti nešto za vas kao pastora, neka vole i podrže vašu djecu kad god mogu.

Stanite i razmislite

• Prije nego podignete taj kamen i uzvratite paljbu, umjesto da dozvolite da vas emocije obuzmu, zstanite na trenutak i razmislite. Mi imamo tendenciju da druge sudimo na temelju njihovih djela, a sebe prema našim motivima. Mi znamo da su naše namjere i motivi većinom dobri. Osnovna greška koju činimo, a donosimo ju promatrajući njihova djela, je pretpostavka da su motivi drugih ljudi zli. Je li moguće da je osoba koja je bacila kamen samo ponudila neki prijedlog? Bi li postupili mudrije kada bi ga barem sagledali, prije nego uzvratite paljbu. Postoje li možda razlozi da pričekate, prije nego to podijelite sa ženom i djecom.

U 2. Samuelovoj 16,5-13, Šimej se Davidu obratio "biranim" riječima, a David mu se ipak nije osvetio. Umjesto toga, David je bio otvoren za mogućnost da mu na neki neobičan način Bog govori kroz njega. Želja da naša riječ uvijek bude zadnja dovela je mnoge od nas u nevolju. Što bi bilo kada bi odgovorili šutnjom ili jednostavno rekli: "Dao si mi za misliti. Nađimo se drugi tjedan da popričamo o tome." Za to vrijeme razmislite o sljedećem:

-Koristi li Bog moju bol kako bi mi ukazao na neke moje nedostatke?

-Trebam li to kazati svojoj ženi i obitelji? Zašto da i zašto ne? Kako to može utjecati na njih emocionalno?

-Želi li Bog da promijenim svoju perspektivu i iz te kritike nešto naučim?

Don Detrick, North Bend, Washington

Vaša djeca također trebaju prijatelje koji se u životu susreću s istim okolnostima. Trebaju se povezati s vršnjacima koji shvaćaju radosti i izazove toga što su djeca pastora. Postoje kampovi koji su specijalizirani za takvo ohrabrenje i povezivanje. Prihvatite te mogućnosti. Zapamtite, vi možete stvoriti sigurnu luku kad se vaše dijete treba ispuhati ili iskazati borbe kroz koje kao dijete propovjednika prolazi. Ne uzimajte to osobno, kao napad na vas ili kao da će se tako zauvijek osjećati. Možda samo trebaju iskazati nešto što ih trenutačno muči. Velika će im pomoć biti što znaju da ćete ih saslušati.

IZBJEĞAVAJTE EKSTREME

Normalan obiteljski život ne može cvasti u okruženju u kojem su krize uobičajene. Ljudi će bacati kamenje. Sukob je sastavni dio života. Uz zdravom crkvenom okolišu, ljudi znaju prevladati sukob. Na raspolaganju su vam mnogi članci i knjige koje će vam pomoći razriješiti sukob. Nemojte svako neslaganje doživljavati kao strašnu krizu ili bitku. Dobri se ljudi mogu ne slagati i oko toga se svi slažu. Nije svatko tko dovodi u pitanje vašu odluku ili stav, neprijatelj ili oruđe u đavlovim rukama. Nije svaka planina dostojna da na njoj ostavimo kosti, stoga mudro birajte u koju bitku ćete ući. Kao pastor/roditelj, oduprite se pritisku da svoju ženu i djecu uključite u borbene planove.

MOLITE

Kada postanemo meta, molitva je najbolja obrana. Kad ljudi pobude naše emocije i povrijede naše osjećaje, disciplina molitve od nas zahtijeva da stanemo i promislimo prije nego kažemo ili napravimo nešto što bi moglo povećati problem. Postoji vrijeme za djelovanje - za obranu, procjenjivanje ili diskusiju - ali kad nam kamen poreže srce ili povrijedi naš duh, prvi odgovor na to mora biti molitva. Isus nam je rekao: "Ljubite svoje neprijatelje i molite za one koji vas progone" (Matej 5,44). Pavao to odražava: "Vrijeđaju nas, a mi blagoslivljamo; progone nas, a mi strpljivo podnosimo; ocrnjuju nas, a mi uzvraćamo lijepim" (1. Korinćanima 4,12-13). Skoro je nemoguće reagirati na takav način ako prvo nismo molili i tako od Svetog Duha primili sposobnost da ispravno reagiramo. Puno smo se puta opterećenog srca primili za ruke, kao par, i s nekim od naše djece, da bi molili za bolnu situaciju. Naša djeca moraju znati da kad nas ljudi povrijede prvo trčimo Isusu. Također nas trebaju čuti kako molimo, ne samo za ljude koji su nas povrijedili (ako znaju za to), već i za osvjedočenje i oprostjenje radi naše uloge u sukobu. Kao ljudi koji nisu savršeni, moramo priznati da i iz naše ruke također ponekad izleti kamen.

NJEGUJTE PRIJATELJSTVO

Mnogi Božji sluge izabiru patnju u snazi. Ili se srame svojih okolnosti, ili se nadaju da će stvar s vremenom nestati. Drugi trpe izolirani, zato jer nemaju povjerljivog i pouzdanog prijatelja. 2005., među propovjednicima Northwest Ministry Network i njihovim suprugama, proveli smo anketu o izazovima s kojima se susreću u svojoj službi. Jedno od pitanja je bilo: "Koliko ste se često u zadnjih nekoliko godina službe susreli s kritičnim izazovima?" Trideset sedam posto ih je zaokružilo: "2 ili više puta", dok ih je jedanaest posto odgovorilo: "4 ili više puta" ih se suočilo s raznim krizama. Samo ih je 23 posto odgovorilo: "niti jednom". Postavili smo sljedeće pitanje: "Kad se suočite s najvećim problemima u službi, kome se obratite za pomoć?" Dok je najbrojniji odgovor (46,5 posto) bio: "Prijatelju ili kolegi propovjedniku", više od 17 posto ih je indikativno odgovorilo "da kroz to prolaze sami".

Kada postanemo meta, molitva je najbolja obrana. Kad ljudi pobude naše emocije i povrijede naše osjećaje, disciplina molitve od nas zahtijeva da stanemo i promislimo prije nego kažemo ili napravimo nešto što bi moglo povećati problem.

Soliranje u patnji je kao kad si sami želite počestati leđa. Možete točno locirati problem, ali ga sami ne možete doseći. Ponekad nam nedostaje objektivnost i spretnost da sami dijagnosticiramo i izlijemo bolest. Naše nas emocije mogu zaslijepiti i prikriti detalje u kojima se možda krije rješenje - detalje koje oštro prijateljsko oko može odmah uočiti. S godinama smo otkrili da ljudi koji otpužu u grmlje kako bi se sakrili i zavidali svoje rane obično tamo i umru. Postoji vrijeme za samoću. Bez nje bi dubok pogled u sebe bio nemoguć. Ali povjerljiv, vjeran prijatelj koji ne kritizira i koji pomaže da se nosite sa svojom boli te iz dubina vaših emocija iskapa dragulje karaktera, pa ih ispolirane iznosi na površinu, je nezamjenjiv. George Eliot je napisao: "O utjeho, neizreciva utjeho, kada se osjećaš sigurno s osobom, niti važeš misli, niti mjerkaš riječi, već ih sve izlivaš, takve kakve jesu, žito i pljevu zajedno, siguran da će ih vjerna ruka prosijati, zadržavajući ono što vrijedi, a ostalo otpuhnuti dahom ljubaznosti." Dah ljubaznosti je osvježavajuć i rijedak po-

vjetarac s ljekovitim svojstvima, posebno kada dolazi nakon duljeg perioda slušanja. Mi oboje, kao par i kao pojedinci ne bismo preživjeli u službi da nismo imali prijatelje koji su nas hrabрили i slušali naše ratne priče dok su s nama prolazili kroz dvorane patnji. Trebaju nam prijatelji kojima se možemo obratiti u teškim trenucima. Ako u vremenima plodonosnih aktivnosti kultiviramo prijateljstvo, kada dođu vremena usamljenosti i protivljenja, nećemo moći požeti plodove. Puno nam je parova u službi povjerilo kako nemaju bliskih prijatelja. Naš im je savjet uvijek bio isti: "Nađite prijatelja, razgovarajte s nekim, pozovite drugi par na ručak, budite prijatelj - učinite nešto." Nemojte misliti da su svi prezauzeti, nikom nije stalo do vas ili da pastori drugih crkava (posebno onih velikih velikih) nemaju nikakvih problema. Prije dosta godina, dok sam bio pastor manje zajednice, za vrijeme slobodnog dana smo se često družili s jednim parom koji je bio u sličnim okolnostima. Pošto smo živjeli na podjednako udaljenosti od većeg grada, obično bi se sastajali u njemu te provodili vrijeme zabavljajući se i radeći nešto što je bilo u skladu s trenutnom situacijom i osjećajima. Za jednog takvog dana, moj prijatelj i ja (Don) smo radili nešto tipično za muškarce, dok su naše supruge bile u šoping. Dok smo se vozili pored jedne velike crkve koja je pripadala našoj denominaciji, pitao sam: "Jesi li ikad bio u ovoj zgradi?" Pošto nitko od nas nije bio, odlučili smo se zaustaviti. Nakon što smo se predstavili recepcionarki, rekla nam je da bi nas pastor vjerojatno vrlo rado proveo okolo. Branili smo se time da smo mi pastori malih crkava u okolici, a da znamo da je pastor vjerojatno zauzet, ali je ona bila uporna. U satu koji je uslijedio pastor nam je pokazao sve prostorije te s nama podijelio svoju viziju službe. Saznali smo da i on u svojoj zajednici ima nekoliko onih koji bacaju kamenje. Prije odlaska zajedno smo se pomolili. Naša pretpostavka da je on toliko zauzet i da ga dvojica pastora iz malog mjesta neće interesirati, bila je više nego pogrešna. Njegove riječi s kojima se opraštao od nas, naučile su me nečem što nikada nisam zaboravio: "Već sam dugo godina ovdje pastor. Ovo je prvi put da me neki drugi propovjednik posjetio. Dečki, puno vam hvala."

IZNAD SVEGA, ŠTITITE

SVETOST SVOG BRAKA

Snažna bračna veza je najbolja zaštita od vanjskih utjecaja i onih koji bacaju kamenje. Vidite koja vrsta štita najbolje štiti vaš bračni odnos i emocionalno/duhovno zdravlje vašeg bračnog

enrichment

JESTE LI ZNALI?

Od sada možete čitati ENRICHMENT JOURNAL na nekoliko jezika online. Posjetite ENRICHMENT JOURNAL web stranicu i kliknite na odgovarajuću zastavu. Bit ćete preusmjereni na jedan od sedam jezika koje izaberete: francuski, ruski, rumunjski, mađarski, hrvatski, njemački ili ukrajinski. Tada ćete moći čitati članke online ili ih skinuti na svoj kompjutor. Možete nas kontaktirati na: <http://www.enrichmentjournal.ag.org/>

Ako imate dodatnih pitanja slobodno nas kontaktirajte na slijedeću adresu:

Life Publishers International
1625 North Robberson Avenue
Springfield, MO 65803
417-831-7766

druga. Neki parovi kod kuće ne raspravljaju o stvarima povezanim s crkvom. Neki su pastori odlučili sačuvati svoje partnere od negativnih crkvenih okolnosti ili sukoba s kojima se suočavaju. Drugi pak (i mi među njima) vjeruju da bračni odnos stvara sigurnu, povjerljivu, trezvenu platformu gdje se može upoznati s događajima, promisliti i zajedno moliti za ljude koji bacaju kamenje ili za kvrgave situacije u crkvi. (Iako je ovo obrazac koji

smo izabrali, neke povjerljive stvari moraju ostati tajna čak i za bračnog partnera.) Kakva god bila vaša strategija, pazite da vaše zajedničko vrijeme ne pojede pregledavanje vaše hrpe kamenja. Ako ne budete pazili, vrlo ćete lako uzeti kamen koji vas je prošli tjedan povrijedio i iz frustracije ga baciti na onog tko vam je trenutno najbliži - u najviše slučajeva je to vaš bračni partner. Zajedno se zabavljajući, vjerujući jedan u drugoga i stvarajući vrijeme za romantiku

u vašem braku je jedan od najboljih načina da se apsorbira silina udarca i otupi bolni žalac napada koji dolazi izvana. Ako smo sigurni u našim primarnim odnosima - s Gospodom, u braku i obitelji - moći ćemo izdržati mnoge izazove. Oprašanje i pomirenje liječe najveće rane od bačenog kamenja. Nedugo nakon pucnjave u New Life-u, pastor Brady Boyd je u tišini organizirao jedan emotivni sastanak s Murrayevim roditeljima i roditeljima dvije ubijene djevojke. Murray je također ustrijelio oca tih djevojaka. Otac, zajedno sa svojom ženom je u suzama ponudio oprost Murrayevim roditeljima. Kao rezultat počelo je pomirenje. Kao kršćani mi o opraštanju i otkupljenju možemo govoriti sa filozofskog aspekta, ali ovaj tjedan sam to vidio na način kao nikada prije", kazao je pastor Boyd. Sve dok ne dođemo u nebo, gdje će jedino kamenje biti sjajni dragulji od kojih su načinjena vrata i zidovi, neki ljudi će nam povremeno

☞ Don Detrick, D., Min,

od 2004. godine služi kao tajnik/blagajnik Northwest Ministry Network. Također služi kao glavni prezbiter pri Assemblies of God. Don i Jodi žive u North Bend, Washington.

☞ Jodi Detrick,

od 2001. godine služi kao direktor službe za žene u Northwest Ministry Network. Također je i životni trener i čest govornik na konferencijama. Služi u brojnim upravnim odborima i povjerenstvima, uz ostalo kao savjetnik u Ministerial Enrichment i General Council Woman in Ministry Task Force.

Preveo Goran Punda

Sve dok ne dođemo u nebo, gdje će jedino kamenje biti sjajni dragulji od kojih su načinjena vrata i zidovi, neki ljudi će nam povremeno skresati uvredu, optužbu i kritiku koja će nas povrijediti. Te rupe i opetovani udarci na naš oklop vjere vjerojatno znače da radimo nešto dobro.

Razmišljanja pastorovog djeteta

Jedna od najosnovnijih stvari koje su moji roditelji napravili dok su podizali svoju djecu je bila ta da kod kuće nikada nisu govorili tuđe negativnosti. Ako bih ja ikada čula takve bolne izvještaje, bilo je to zahvaljujući mom daru prisluškivanja, a ne zato što su glasno razgovarali o takvim događajima. Tako su nas zaštitili od mnogih nerješene stvari.

Poznajem nekoliko ljudi koji nose duboke rane jer njihovi roditelji propovjednici nisu filtrirali ono što su govorili pred njima. Često su srdito i otvoreno govorili o povjerljivim situacijama u crkvi, stvarajući zapaljivo ozračje u kući. Umjesto da do u detalje razglabamo o stvarima koje nas se direktno ne tiču, mi smo kao obitelj, zajedno molili za određene situacije. No usprkos tome, nas troje djece, nije bilo potpuno izvan domašaja onoga što se događalo u životu naših roditelja. Bili smo dovoljno osvješteni da osjetimo napetosti, ali ja sam silno zahvalna što imam zanemarivo mali broj ožiljaka. Ozračje u mom domu me snažno motiviralo i nadahnulo da izaberem stil života koji uključuje službu.

Jana Detrick, North Bend, Washington